

KINTU LIBRU DI MOISÉS COMADU

RIPITISON DI LEI

Introduson

Ne libru Moisés papia ku israelitas oca ke kampa pertu di Moab, i lebranta elis di kusas ku pasa na se bias kumpridu, manera ku Deus toma konta delis. I ripiti ki des mandamentu (5.7-21) ku utru leis, ku ki palabra na 6.5 ku Jesus coma mandamentu mas garandi di tudu. I da mas ordis aserka di se vida na Kanaan. I juda pobu pa e arnoba kontratu ku Deus fasiba ku elis. Josué kujidu pa i toma konta di pobu, pa i yentranda elis na Kanaan. I pudi sedu Josué ku skirbi ultimu kapitulu ku konta aserka di mortu di Moisés.

Rusumu

- 1.1—4.49 Purmeru diskursu di Moisés
- 5.1—26.19 Sugundu diskursu di Moisés
- 27.1—28.68 Ordis pa se entrada na Kanaan
- 29.1—30.20 Arnobason di kontratu
- 31.1—33.29 Ultimu palabras di Moisés
- 34.1-12 Mortu di Moisés

Ordi pa sai na Oreb

1 ¹Es i palabra ku Moisés fala pa tudu Israel na lala, na utru banda di Jordon, na kobon danti di Suf, na metadi di Paran ku Tofel, Laban, Azerot ku Di-Zaab. ²I ta leba onzi dia di Oreb ^a pa Kades-Barneia, na kamiñu di montañas di Seir.

³Na purmeru dia di mis di 11, na anu 40, Moisés konta fijus di Israel tudu ku SIÑOR dalba ordi aserka delis. ⁴Es i dipus ki ngaña Sion, rei di amoreus ku moraba na Esbon; i ngañaba tambi Og, rei di Basan, na Edrei; kila moraba na Astarot.

⁵Na utru banda di Jordon, na tera di Moab, Moisés kumsa na konta e lei, i fala:

⁶Ocanu na Oreb, SIÑOR no Deus falanu: “Tempu ku bo pasa li ne

monti i justa ja. ⁷Bo ruma, bo pega kamiñu, bo bai pa montaña di amoreus, ku tudu lugaris lungu del, pa bulaña di Jordon, pa montis, pa kobon, pa reñion di sul, pa lungu di mar, pa tera di kananeus, pa Líbanu, te na riu garandi ku sedu riu Eufrates. ⁸Ali N pui e tera bo danti; bo yentra bo tomal. I tera ku SIÑOR jurmenta pa da bo papes Abraon, Isak ku Jakó pa i sedu di selis ku se jorson dipus delis.”

Moisés kuji juisis

(Sai 18.13-27)

⁹Na ki tempu N fala bos: “N ka na pudi leba bos, ami son. ¹⁰SIÑOR bo

^a **1.2** Oreb o Sinai. **1.2:** Kap 2.14; 9.23; Num 13.26

1.3: Num 33.38 **1.4:** Num 21.31-35 **1.6:** Kap 2.3

1.8: Kum 12.7 **1.9:** Num 11.11-15 **1.10:** Kum 15.5

Deus aumenta ja bo numeru; aos bo ciu suma strelas na seu. ¹¹SIÑOR Deus di bo papes pa i buri bo numeru te mil bias mas di ki kil ku bo sedu gosi; pa i bensua bos suma ki fala! ¹²Ma ami son, kuma ku N pudi nguenta kargu di bo purblemas ku bo keşas? ¹³Bo kuji omis jiru, ntindidu, ku ten spiriensa, di kada un di bo jorsons, pa N pudi pui elis suma kabesas riba di bos.”

¹⁴Bo ruspundi bo falan: “I bon pa no fasi suma ku bu fala.”

¹⁵Asin, N toma ki şefis ku bo kuji di bo jorsons, omis jiru, ku ten spiriensa, N pui elis riba di bos, pa e sedu şefis di grupus di mil, di sen, di sinkuenta ku di des, ku utrus pa e sedu gubernaduris di bo jorsons. ¹⁶Na ki tempu N da bo juisis e ordi: “Bo obi purblemas ku ta lanta na metadi di bo ermons, bo fasi justisa diritu, nin si i na metadi di ermons di Israel, o na metadi di un delis ku ospri. ¹⁷Ora ku bo na fasi justisa, ka bo fasi skuju di jinti; bo na sukuta koitadis na mesmu manera ku bo ta sukuta jinti garandi. Ka bo medi ningin, pabia justisa ku bo na fasi i di Deus. Si kontra un kasu i kansadu dimas pa bos, bo ta tisin el pa N obil.” ¹⁸Asin na ki tempu N nsina bos tudu kusas ku bo dibi di fasi.

1.11: 2 Sam 24.3 **1.11:** Kum 12.2; Num 6.24

1.12: 1 Re 3.8-9 **1.13:** Sai 18.21-26; Num 11.16-17

1.16: Kap 16.18-20; 24.17; Sir 19.15; Ez 18.8; Zak 8.16;

Jon 7.24 **1.17:** Kap 10.17; 24.17; 1 Sam 16.7; 2 Kron 19.6-7;

Sal 82.3-4; Dit 22.22-23; Mat 22.16; At 10.34-35;

Rom 2.11; Ef 6.9; Kol 3.25; Tia 2.1-9; 1 Ped 1.17

1.17: Kap 17.8-10; Sai 18.22 **1.19:** Kap 8.15; Num 10.12;

Jer 2.6 **1.21:** Kap 20.1 **1.27:** Kap 9.28 **1.28:** Kap 3.5

1.30: Kap 3.22; 20.1-4; Sai 14.14,25; Jos 10.42

Spions mandadu pa Kanaan

(Num 13.1-33; 14.20-45)

¹⁹SIÑOR no Deus mandanu pa no sai na Oreb. Asin no pega kamiņu, no yanda na tudu ki garandi lala meduņu ku bo oja na kamiņu pa montañas di amoreus, tok no kansa no ciga na Kades-Barneia. ²⁰N fala bos: “Bo ciga ja na montañas di amoreus ku SIÑOR no Deus na danu. ²¹Ali tera ku SIÑOR bo Deus pui bo dianti; bo bai bo tomal, suma ku SIÑOR Deus di bo papes fala. Ka bo medi, nin ka bo panta.”

²²Abos tudu bo bin pa mi, bo fala: “I bon pa no manda omis pa e bai purmeru pa jubi kuma ku tera sta; dipus e ta bin kontanu pa kal kamiņu ku no dibi di bai, ku prasas ku no na oja la.”

²³N oja kuma es i bon ideia, N tira na bo metadi dozi omi, un di kada jorson. ²⁴E sai, e bai pa montaña, e ciga na kobon di Eskol, e jubil diritu. ²⁵E tisinu fruta di la, e bin e falanu: “Tera ku SIÑOR no Deus na danu i bon dimas.”

²⁶Ma bo ravolta kontra ordi di SIÑOR no Deus, bo nega bai. ²⁷Bo ņuniņuni na bo tendas, bo fala: “SIÑOR ka gusta di nos; e ku manda i tisinu di tera di Ejitu pa ntreganu na mon di amoreus pa e kaba ku nos. ²⁸Gosi, pa nunde ku no na bai? No ermons pui pa no pirdi koražen manera ke falanu: ‘Ki pobu i mas forti, i mas altu di ki nos; se prasas garandi, ku muras te na seu! No oja tambi fijus di jigantis la.’”

²⁹N fala bos: “Ka bo panta, nin ka bo ten medu delis. ³⁰SIÑOR bo

Deus ku ta bai bo dianti, el ku na geria pa bos, suma ki fasi pa bos na Ejitu, dianti di bo uju. ³¹Na lala tambi bo oja kuma ku SIÑOR bo Deus leba bos na tudu kamiñu ku bo yanda, tok i ciganta bos ne kau li, suma ku un omi ta leba si fiju.”

³²Nin ku ‘sin, bo ka fiansa na SIÑOR bo Deus, ³³kil ku bai bo dianti na tudu e kamiñu, na fugu di noti, na nuven di dia, pa buska kau nunde ku bo dibi di pui kampamentu nel, pa mostra bos kamiñu ku bo dibi di yanda.

³⁴SIÑOR obi ke ku bo fala, i paña raiba, i jurmenta i fala: ³⁵“Nin un omi de manjuandadi malvadu ka na oja ki bon tera ku N jurmenta da bo papes; ³⁶uniku algin i Kaleb, fiju di Jefoné; el i na ojal; ki tera ki masa ja ku si pe, N na dal el, ku si fijus, pabia i kontinua na yanda ku mi di korson.”

³⁷Pabia di bos, SIÑOR paña raiba di mi, i falan: “Abo tambi bu ka na yentra la, ³⁸ma bu judadur, Josué, fiju di Nun, i na yentra la. Nkoražal, pabia i el ku na leba Israel pa e yarda ki tera.”

³⁹Dipus Deus falanu: “Bo mininus ku bo fala kuma e na lebadu prezu, e bo fijus ku aos e ka sibi diferensia ben ku mal, i elis ku na yentra la; ami N na da elis ki tera pa e tenel, ⁴⁰ma abos, bo rabida, bo pega kamiñu di Mar Burmeju, bo bai pa lala.”

⁴¹Bo ruspundi bo falan: “No peka kontra SIÑOR; gosi no na bai geria, suma ku SIÑOR no Deus mandanu pa no fasi.” Bo toma kada kin si

material di gera, bo pensa kuma i ka kansadu pa subi la na montaña.

⁴²SIÑOR falan pa N fala bos: “Ka bo bai geria, pabia N ka na sta ku bos. Si bo bai, bo inimigus na ngaña bos.”

⁴³Asin N konta bos, ma bo ka obi; bo ravolta kontra ordi di SIÑOR. Ku bo orgulyu bo lanta bo subi pa montaña. ⁴⁴Amoreus ku moraba na ki montaña e sai kontra bos, e serka bos suma bagera te na Orma, e ngaña bos na Seir. ⁴⁵Bo riba, bo cora dianti di SIÑOR, ma i ka sukuta bos, i bida surdu pa bo cur. ⁴⁶Asin bo fika manga di tempu na Kades; bo tarda la.

Anus na lala

2 ¹No rabida no pega kamiñu di Mar Burmeju pa lala, suma ku SIÑOR falanba; no leba manga di tempu pa boltia montaña di Seir.

²SIÑOR falan: ³“Tempu ku bo na rodia e montaña i justa ja. Gosi, bo vira pa norti. ⁴Da pobu e ordi, bu fala elis: ‘Bo na pasa na tera di bo ermons, fijus di Esaú, ku mora na Seir. E na sinti medu di bos, ma bo toma sintidu. ⁵Ka bo geria ku elis, pabia N ka na da bos nin un padas di se tera ku pudi kibinti bo pe. N da e monti di Seir suma yardansa pa Esaú. ⁶Bo na kumpra na se mon ku diñeru kusas di kume ku yagu di bibi.’”

1.31: Kap 32.11-12; Sai 19.4; Is 40.11; 46.3-4; 63.9;

Os 11.3 **1.32:** Sal 106.24; Jud 5 **1.33:** Sai 13.21-22

1.34: Num 32.8-13 **1.37:** Num 20.12 **1.38:** Kap 3.28;

Sai 17.9 **2.1:** Kap 1.40 **2.4:** Num 20.14-21

2.5: Kum 36.8; Jos 24.4

⁷SIÑOR bu Deus bensusau na tudu tarbaju ku bu fasi, i toma konta di bo na bu bias na lala garandi. Duranti tudu e korenta anu SIÑOR bu Deus staba ku bo; nada ka faltau.

⁸Asin no pasa tera di no ermons, fijus di Esaú ku mora na Seir, oca ku no staba na kamiñu di kobon ku ta bin di Elat ku Ezion-Jeber. No disvia di la, no pega kamiñu di lala di Moab. ⁹SIÑOR falan: “Ka bu buli Moab, nin ka bu pega gera ku el, pabia N ka na dau nin un parti di si tera pa bu yarda. N da ja fijus di Lo prasa di Ar suma yardansa.”

¹⁰(Un pobu comadu emins, elis ku moraba na Ar; e seduba un pobu forti; e ciu ba tambi, e altu suma anakins. ^a ¹¹Elis e konsideradu refains, ^b suma anakins; moabitas ta coma elis emins. ¹²I oreus ku moraba na Seir, ma fijus di Esaú tira elis fora, e kaba ku elis, e bai mora na se tera, suma ku Israel fasi ku tera di se yardansa, ku SIÑOR da elis.)

¹³SIÑOR fala: “Bo lanta, bo kamba riu di Zered.” Asin no kamba. ¹⁴No leba trinta i oitu anu pa yanda di Kades-Barneia te na riu di Zered, tok tudu ki manjuandadi di omis di gera kaba muri, suma ku SIÑOR

jurmentaba. ¹⁵Mon di SIÑOR staba kontra elis, pa kaba ku elis na metadi di kampamentu.

¹⁶Oca ku tudu ki omis di gera kaba muri tudu, ¹⁷SIÑOR falan: ¹⁸“Aos bu na pasa Ar, na frontera di Moab. ¹⁹Ora ku bu ciga nunde fijus di Amon, ka bu buli elis, nin ka bu pega gera ku elis, pabia N ka na dau nin un parti di se tera pa bu yarda; N dal ja pa fijus di Lo pa e yarda.”

²⁰(Ki tera tambi i kunsidu suma tera di refains, pabia i elis ku moraba la purmeru; amonitas pui elis nomi di zanzumins. ²¹E seduba un pobu forti; e ciu ba tambi, e altu suma anakins. SIÑOR kaba ku elis; fijus di Amon bin toma se tera, e mora la. ²²SIÑOR fasiba mesmu kusa pa fijus di Esaú ku mora na Seir, oca ki kaba ku oreus; fijus di Esaú bin toma tera, e mora la te aos. ²³Kaftoreus tambi, ku sai na Kaftor, e kaba ku aveus ku moraba na tabankas pertu di Gaza, e toma se tera e mora la.)

²⁴SIÑOR falanu: “Bo lanta, bo bai kamba riu Arnon. Ali N ntregau Sion, amoreu, rei di Esbon, tudu ku si tera. Kumsa janan tomal, bu bai bu geria ku el. ²⁵Aos propi N na kumsa janan pui jinti di tudu nasons ku sta bas di seu pa e panta, e sinti medu pabia di bo. Kilis ku obi bu fama e na foronta, e tirmi bu dianti.”

Israel ngaña rei Sion

(Num 21.21-30)

²⁶Na lala di Kedemot N manda omis ku rekadu di pas pa Sion, rei

2.7: Kap 8.2-4,15; 29.5; 32.10; Num 14.33-34; Ne 9.21; Os 13.5; Am 2.10; At 13.18 **2.8:** Šef 11.18

2.9: Kum 19.36-37; Num 21.15,28; 2 Kron 20.10

^a **2.10** Anakins seduba un pobu jiganti di jorson di Anak.

^b **2.11** Refains seduba jigantis di tera di Refain.

2.12: Kum 14.6; 36.20-30 **2.13:** Num 21.12

2.14: Kap 1.34-35; Num 26.64-65; 32.11; Ez 20.15

2.18: V 9; Num 21.15 **2.19:** V 37; Kum 19.38; Šef 11.12-33

2.20: Kum 14.5 **2.22:** V 12 **2.23:** Kum 10.14; Jos 13.3;

Jer 47.4; Am 9.7 **2.24:** Kap 3.8; Num 21.13-15; Šef 11.18-22

2.25: Kap 11.25; Sai 23.27; Jos 9.24 **2.26:** Kap 20.10-11

di Esbon, N fala: ²⁷“Disan pasa na bu tera; N na pasa son na strada, N ka na jingi, nin pa direita, nin pa skerda. ²⁸Kumida ku N na kume ku yagu ku N na bibi, bu ta bindin el; N ta pagau diñeru. N na pidu son pa bu disan pasa ku pe, ²⁹suma ku fijus di Esaú ku mora na Seir fasin, tambi moabitas ku mora na Ar. N pidu pa bu disan pasa tok N kamba Jordon pa tera ku SIÑOR no Deus na danu.”

³⁰Sion, rei di Esbon, i nega disanu pasa na si tera, pabia SIÑOR bu Deus pui si spiritu bida duru, i dal korson ntemus, pa i pudi ntregal na bu mon, suma ku bu oja aos.

³¹SIÑOR falan: “Ali N kumsa ja ntregau Sion, tudu ku si tera; lanta bu kumsa tomal, pa bu pudi yardal.”

³²Sion ku tudu si tropas e sai pa geria ku nos na Jaaz. ³³SIÑOR no Deus ntreganu el; no matal, ku si fijus, ku tudu si tropas. ³⁴Na ki tempu no toma tudu si prasas, no kaba ku elis. No mata tudu omis, minjeris ku mininus, no ka disa ningin ku vida, ³⁵ma limarias ku rikesas di ki prasas ku no toma, no lebal pa nos. ³⁶Desdi Aroer, ku sta lungu di kobon di Arnon, ku ki prasa ku sta na kobon, te na Jilead, i ka tenba nin un prasa ku kapli di nos; SIÑOR no Deus ntreganu elis tudu. ³⁷Ma bo ka ciga na tera di fijus di Amon, nin bo ka bai na nin un parti lungu di riu Jabok, nin na kualker prasa di montaña, nin kualker kau ku SIÑOR no Deus pruibinu.

Israel ngaña Og, rei di Basan

(Num 21.31-35)

3¹Dipus, no rabida no bai na kamiñu di Basan. Og, rei di Basan, i sai ku tudu si tropas pa geria ku nos na Edrei. ²SIÑOR falan: “Ka bu ten medu del, pabia N ntregal ja na bu mon, ku tudu si tropas ku si tera. Bu na fasil suma ku bu fasi Sion, rei di amoreus, ku moraba na Esbon.”

³Asin SIÑOR no Deus ntreganu Og, rei di Basan, ku tudu si tropas. No mata elis tok ningin ka sobra ku vida. ⁴Na ki tempu no toma tudu si prasas; nin un ka kaplinu na ki sesenta prasa na tudu reñion di Argob, na renu di Og di Basan. ⁵Tudu ki prasas seduba fortifikadu ku muras kumpridu, ku portons ku trinkus, fora di manga di tabanka sin mura. ⁶No kaba ku elis, suma ku no fasi Sion, rei di Esbon; no kaba ku tudu prasas, ku omis, minjeris ku mininus. ⁷Ma tudu limarias, ku rikesa di prasas, no tomal pa nos.

⁸Asin na ki tempu no toma na mon di ki dus rei di amoreus tera na lesti di riu Jordon, desdi riu Arnon te na monti di Ermon. ⁹(Jinti di Sidon e ta coma Ermon Sirion; amoreus ta comal Senir.) ¹⁰No toma tudu prasas na kau altu i rasu, tudu Jilead, ku tudu Basan te Salka ku Edrei, prasas di renu di Og na Basan.

2.30: Jos 11.19-20 **2.33:** Kap 29.7-8 **2.34:** Kap 7.2; 20.16-18 **2.35:** Kap 20.14; Jos 8.27 **2.36:** Kap 3.12; 4.48; Jos 13.9,25; **2.37:** V 19 **3.1:** Kap 29.7
3.5: Kap 1.28; Num 13.28 **3.7:** Kap 2.35 **3.9:** Kap 4.48; Jos 13.11; 1 Kron 5.23; Sal 29.6; 133.3; Kan 4.8; Ez 27.5
3.10: Jos 12.4-5; 13.11-12,31

¹¹(Son Og, rei di Basan, ku sobraba inda di jigantis. Si kama di feru, ku teneba 4 metru di kumpri-mentu ku kuas 2 metru di largura, konformi midida normal, i sta na prasa di Rabá, na tera di amonitas.)

Yardansa di jorsons na ladu di lesti di Jordon

(Num 32.1-42)

¹²N rapati tera ku no toma na ki tempu, N da rubenitas ku gaditas ki parti desdi Aroer, ku sta lungu di kobon di Arnon, ku metadi di reżion di montañas di Jilead, ku tudu si prasas. ¹³Pa metadi di jorson di Manasés N da restu di Jilead, suma tambi tudu Basan, renu di Og. (Tudu ki reżion di Argob na Basan ta comaduba tera di jigantis.) ¹⁴Jair, di jorson di Manasés, i toma tudu reżion di Argob te na frontera di jesuritas ku maakatitas, i pul si propi nomi. Asin te aos Basan ta comadu Avot-Jair. ^a ¹⁵N da Jilead pa Makir. ¹⁶N da rubenitas ku gaditas ki parti desdi Jilead te frontera na metadi di kobon di Arnon, tambi te riusiñu di Jabok ku sedu frontera di fijus di Amon. ¹⁷Se frontera na kaida di sol sedu bulaña di Jordon

3.11: 2 Sam 11.1; 12.26; 1 Kron 20.1; Jer 49.2; Ez 21.20; 25.5; Am 1.14 **3.12:** Kap 2.36 **3.13:** Jos 13.29-32

3.14: Jos 12.5; 13.13; 2 Sam 3.3; 13.37; 1 Kron 2.22

^a **3.14** *Avot-Jair* signifika tabankas di Jair.

3.17: Num 34.11-12 **3.18:** Jos 1.12-15; 4.12

3.20: Jos 22.4,8 **3.21:** Jos 10.25; 1 Sam 17.36-37;

3.24: Kap 11.2; 32.3; Ne 9.32; Sal 145.3,6; Jer 32.18-21

3.24: Sai 15.11; 2 Sam 7.22; Sal 35.10; 71.19; 86.8;

89.6-8; Is 40.18,25; Jer 10.6; Dan 3.29 **3.26:** Kap 4.21-22;

Num 20.7-12 **3.27:** V 17; Kap 34.1-4; Num 21.20;

23.14; 27.12; Jos 13.20

desdi Kineret te na Mar Salgadu, lungu di monti Pisga pa lesti.

¹⁸Na ki tempu N fala bos: “SIÑOR bo Deus da bos e tera pa bo tenel, ma abos, tudu omis forti, bo ten ku kamba, yarmadu, dianti di bo ermons, fijus di Israel. ¹⁹Son bo minjeris ku mininus ku bo limarias (pabia N sibi kuma bo tene manga di limaria), elis ku na fika na prasas ku N da bos, ²⁰tok SIÑOR da bo ermons diskansu, suma ki da bos, pa elis tambi e pudi toma tera ku SIÑOR bo Deus na bin da elis na utru banda di Jordon. Dipus bo ta riba, kada kin pa yardansa ku N da bos.”

²¹Tambi na mesmu tempu N da ordi pa Josué, N falal: “Bu oja ku bu uju tudu ku SIÑOR bu Deus fasi ki dus rei; asin ki na fasi ku tudu renu la na utru banda nunde ku bu na bai. ²²Ka bo medi elis, pabia SIÑOR bo Deus, el ku na geria pa bos.”

Moisés ka disadu yentra na Kanaan

²³Na ki tempu N roga SIÑOR, N falal: ²⁴“SIÑOR Deus, bu kumsa ja mostra bu servu bu garandesa ku bu mon forti, pabia i ka ten utru deus na seu nin na tera ku pudi fasi kusas garandi suma ku bu ta fasi ku bu forsa. ²⁵N pidiu, disan pa N kamba pa bai jubi ki bon tera na utru banda di Jordon, ki montaña bonitu, ku Líbanu.”

²⁶Ma SIÑOR paña raiba di mi pabia di bos, i nega obin. I falan: “I justa; ka bu falan mas ne asuntu. ²⁷Subi riba di monti Pisga, bu

yalsa uju pa norti, pa sul, pa lesti ku kaida di sol. Jubi diritu ku bu uju, pabia bu ka na kamba riu Jordon. ²⁸Nkarga Josué, bu dal animu, bu fortifikal, pabia i el ku na kambanta e pobu pa e bai yarda tera ku bu na oja.”

²⁹Asin no fika na kobon dianti di Bet-Peor.

Moisés konsija pobu pa e obdisi

4 ¹⁰Pobu di Israel, bo sukuta regres ku leis ku N na nsina bos gosi, pa bo pratika elis, pa bo pуди vivi, bo yentra pa yarda tera ku SIÑOR Deus di bo papes na da bos. ²Ka bo buri nada riba di ki palabra ku N fala bos, nin ka bo rapati nada del, ma bo obdisi mandamentus di SIÑOR bo Deus ku N na da bos. ³Bo oja ku bo uju ke ku SIÑOR fasi pabia di Baal-Peor. SIÑOR kaba ku tudu omi na bo metadi ku bai tras di Baal di Peor. ⁴Ma abos tudu ku fikaba fiel pa SIÑOR bo Deus, bo sta bibu te aos.

⁵Ami N nsina bos regres ku leis, suma ku SIÑOR ña Deus mandan, pa bo pуди pui elis na pratika na tera ku bo na bai yarda. ⁶Bo pui sintidu na obdisil, pabia es i na mostra jinti di utru nasons bo jiresa ku ntindimentu. Ora ke obi tudu e leis, e ta fala: “Ki nason garandi i sedu un pobu jiru ku ten ntindimentu.” ⁷Kal nason ki garandi tok i tene deusis pertu del suma ku SIÑOR no Deus sta pertu di nos, kada bias ku no comal? ⁸O kal nason ki garandi tok i tene regres ku leis justu suma tudu e lei ku N na pui bo dianti aos?

⁹Toma sintidu ku bu kabesa, bu guarda bu vida diritu, pa ka bu diskisi di ki kusas ku bu oja ku bu uju, pa ka e pirdi na bu korson nkuantu bu sta di vida. Bu na kontal pa bu fijus ku fijus di bu fijus. ¹⁰Lembra di ki dia ku bu staba dianti di SIÑOR bu Deus na Oreb oca ku SIÑOR falan: “Junta e pobu ña dianti pa e obi ña palabras, pa e kungsi elis, pa e rispitan tudu dias ke na vivi na tera; e ten ku nsina se fijus ki palabras.”

¹¹Bo ciga, bo firma pertu di monti, oca ki na yardi fugu te na seu; i tenba nuvens pretu; kau sukuru ba dimas. ¹²SIÑOR papia ku bos na metadi di fugu; bo obi si fála ku si palabras, bo ka oja nada di forma di algin; son ki vos ku bo obi. ¹³I konta bos si kontratu, ku sedu ki des mandamentu ki da pa bo obdisi. Dipus i skirbi elis na dus tagua di pedra. ¹⁴Na ki tempu SIÑOR da ordi pa N nsina bos ki leis ku regres, pa bo pуди pui elis na pratika na tera ku bo na kamba Jordon pa bai yarda.

Deus pruibidulatria

¹⁵Na ki dia ku SIÑOR bo Deus papia ku bos na metadi di fugu la na Oreb, bo ka oja nin un forma

3.28: Sai 17.9 **4.2:** Kap 12.32; Jos 1.7; Dit 30.6; Mat 15.3-9; Apok 22.18-19 **4.3:** Num 25.1-9; 31.16; Sal 106.28-29; Os 9.10 **4.6:** Jo 28.28; Sal 19.7; 111.10; 119.97-100; Jer 8.8-9; 2 Tim 3.15
4.7: 2 Sam 7.23; Sal 145.18; 148.14 **4.9:** V 15; Kap 6.7; 11.19; 31.19; Kum 18.19; Sai 12.26-27; 13.8,14-16; Jos 4.6-7,21-24; Sal 71.18; 78.3-8; 119.9; Dit 1.8; 4.20-23; 22.6; Is 38.19; Ef 6.4 **4.10:** Kap 1.2; 5.2
4.11: Kap 5.23; 9.15 **4.12:** V 33; Kap 5.4,22
4.13: Kap 5.1-22 **4.14:** Sai 21; 22; 23
4.15: V 9; Jos 23.11; 1 Kron 28.9-10

di algin. Asin, bo toma sintidu, bo guarda bo vida diritu, ¹⁶pa bo ka kai na kurupson tok bo bin labra un imažen na forma di omi o di minjer, ¹⁷o di kualker limaria ku ten na mundu, o kacu ku ta bua, ¹⁸o di kualker limaria ku ta rasta na con, o kualker pis ku sta na yagu. ¹⁹Si bo yalsa uju pa seu, bo oja sol ku lua ku strelas, tudu e kusas ku ta ojadu la, ka bo nganadu pa mpina se danti, pa adora ki kusas ku SIÑOR bo Deus rapati pa tudu parti di mundu pa tudu rasas. ²⁰Abos i pobu ku Deus toma, i tira di furnu kinti di Ejitu, pa bo sedu pobu di si yardansa propi, suma ku bo sedu aos.

²¹SIÑOR paña raiba ku mi pabia di bos, i jurmenta kuma N ka na kamba Jordon pa yentra na bon tera ku SIÑOR bo Deus na da bos pa bo yarda. ²²Ami N na muri ne tera; N ka na kamba Jordon, ma abos bo na kamba, bo bai yarda ki bon tera. ²³Bo toma sintidu pa ka bo diskisi di kontratu ku SIÑOR bo Deus fasi ku bos. Ka bo labra nin un imažen

pa bos na forma di kualker kusa, suma ku SIÑOR bo Deus pruibu pa bo fasi, ²⁴pabia SIÑOR bo Deus i un fugu ku ta kaba ku tudu, un Deus ku ta ten siumi.

²⁵Ora ku bo tarda na tera, bo padi fijus ku netus, si bo torna kuruptu, bo labra imažen na forma di kualker kusa; si bo fasi mal danti di SIÑOR, pa lantanda si raiba, ²⁶aos N na toma seu ku tera pa e sedu tustumuñas kontra bos kuma bo na disparsi dipresa di tera ku bo na kamba Jordon pa yarda. Bo ka na tarda nel, ma bo na kabadu ku el tudu. ²⁷SIÑOR na pajiga bos na metadi di jinti di utru nasons, nunde ku son puku di bos ku na fika ku vida. ²⁸La bo na adora deusis di madera ku di pedra ku omis kumpu, ku ka ta oja, nin e ka ta obi, nin kume nin sinti ceru. ²⁹Di la, bu na buska SIÑOR bu Deus; bu na ojal si bu buskal ku tudu bu korson ku tudu bu alma. ³⁰Ora ku tudu e kusas yangasau, bu foronta, dia na ciga ku bu na riba pa SIÑOR bu Deus, bu na obdisil. ³¹SIÑOR bu Deus i Deus di misericordia; i ka na bandonau, nin i ka na kaba ku bo, nin i ka na diskisi di kontratu ki fasi ku bu papes ku juramentu.

SIÑOR, el ki Deus

³²Buska sibi di tempus ku pasa, antis di bu padidu, disna di dia ku Deus kumpu omi na tera; punta di un ladu di seu pa utru, si kontra kusa garandi suma es i ciga di fasidu, o si algin ciga di obi un kusa suma es. ³³Nta i ten un pobu ku ciga di obi

4.16: V 25; Kap 5.8 **4.17:** Sai 32.7-8; Rom 1.23

4.19: Kap 17.3; 2 Re 17.16; 21.3; 23.4-5,11; 2 Kron 33.3-5; Jo 31.26-28; Jer 8.2; 19.13; Ez 8.16 **4.20:** 1 Re 8.51;

Jer 11.4 **4.20:** Kap 9.26,29; Sai 19.5-6 **4.24:** Kap 6.15; 7.4; 9.3; 29.20; Sai 20.5; 34.14; Is 33.14; Ez 36.5; Sof 1.18;

3.8; 1 Kor 10.22; Eb 12.29 **4.25:** V 16; Kap 31.29; 2 Re 17.17-19; 21.2,12-16 **4.26:** Kap 30.18-19; 31.28;

32.1; Sir 26.32-33; Jos 23.16 **4.27:** Kap 29.28; Ne 1.8; Ez 36.19 **4.28:** Kap 28.36,64; Is 46.6-7; Jer 10.3-5; 16.13

4.29: Kap 30.1-2,10; 1 Re 8.47-49; 2 Re 23.3,25;

1 Kron 22.19; 2 Kron 15.12,15; 31.21; Sal 119.2,10,58,145; Jer 29.12-13; Joe 2.12-13 **4.30:** Jer 7.23; Eb 5.8-9

4.31: Sai 34.6-7; Sir 26.42,45; 2 Kron 30.9; Ne 1.5; 9.31; Jona 4.2; Mik 7.18; Luk 1.72 **4.32:** Kap 32.7; Jo 8.8;

Sal 44.1; Joe 1.2 **4.33:** V 11-12,36; Kap 5.4,25-26; 9.10; Sai 19.9,18-19; 20.18-19; 24.11; 33.11; Num 12.8;

Ne 9.13; Eb 12.18,25

vos di Deus ku na papia na metadi di fugu, e fika ku vida, suma ku bo obil? ³⁴O i ten un Deus ku bai toma un pobu na metadi di utru nason pa i sedu di sil, suma ku SIÑOR bo Deus fasi pa bos na Ejitu? Dianti di bo uju i distindi si mon forti, i manda praga ku gera, i fasi garandi milagris ku kusas meduño.

³⁵Bu mostradu ki kusas pa bu pudi sibi kuma SIÑOR i Deus; i ka ten utru fora del. ³⁶I fasiu pa bu obi si vos ku sai la na seu, pa nsinau. Li na tera i mostrau si garandi fugu; bu obi si palabra ku na sai na metadi di ki fugu. ³⁷Manera ki ama bu papes, i kuji se jorson, e ku manda el propi i tirau di Ejitu ku si garandi forsa, ³⁸pa serka nasons mas garandi i mas forti di ki bo bu dianti, pa yentrاندau na se tera, pa dau el suma yardansa, suma ku no pudi oja aos.

³⁹Asin bu dibi di ntindi aos, bu guarda na korson, kuma SIÑOR, el son ki Deus la riba na seu suma li na tera; i ka ten utru. ⁴⁰Obdisi si leis ku si mandamentus ku N na dau aos, pa kusas pudi kuriu diritu, ku bu fijus dipus di bo, pa bu pudi tarda na tera ku SIÑOR bu Deus na dau pa sempri.

Moisés kuji tris prasa di rogu

(Num 35.9-15; Jos 20.8)

⁴¹Moisés kuji tris prasa na ladu di Jordon na saida di sol, ⁴²nunde ku algin pudi kuri pa el si i yara, i mata si kumpañer sin tenel na sintidu. I pudi kuri pa un di ki prasas

pa kapli ku si vida. ⁴³I kuji Bezer, na kau altu i rasu na lala, pa rube-nitas, Ramot na Jilead pa gaditas, ku Golan na Basan pa manasitas.

⁴⁴Es i lei ku Moisés pui dianti di israelitas. ⁴⁵Esis i mandamentus, regras ku leis ku Moisés konta pa fijus di Israel dipus de sai na Ejitu, ⁴⁶e staba na lesti di Jordon, na kobon dianti di Bet-Peor, na tera di Sion, rei di amoreus, ku moraba na Esbon, kil ku Moisés ku fijus di Israel ngañaba dipus de sai di Ejitu. ⁴⁷E toma si tera, ku tera di Og, rei di Basan, ki utru rei amoreu ku moraba na ladu di Jordon na saida di sol. ⁴⁸Ki tera distindi di Aroer, ku sta lungu di riu Arnon, te na monti di Sirion ku sedu Ermon, ⁴⁹ku tudu bulaña na ki ladu di lesti di Jordon, te na Mar Salgadu, pertu di monti Pisga.

Des Mandamentu

(Sai 20.1-17)

5 ¹Moisés coma tudu israelitas i fala elis: O pobu di Israel, bo sukuta leis ku regras ku N na konta bos aos. Bo pui sintidu pa sibi elis, bo obdisi elis. ²SIÑOR no Deus fasi un kontratu ku nos na Oreb. ³I ka ku no papes ku SIÑOR fasi ki kontratu, ma i ku nos ki fasil, anos tudu ku sta li ku vida aos. ⁴SIÑOR papia ku bo, uju ku uju, na metadi di fugu

4.34: Sai 20.2; Sir 22.33 **4.35:** Kap 6.4; 32.39; Sai 15.11; Jos 2.11; 1 Sam 17.45-47; 1 Re 18.36-37; 2 Re 19.19; Sal 83.18; Is 44.6,8; 45.5,18,22; Joe 2.27; Mar 12.29,32; Jon 17.3; 1 Kor 8.6; 1 Jon 5.20 **4.42:** Num 35.6
4.46: Num 32.37 **4.47:** Num 21.33-35 **4.48:** Kap 2.36; Num 21.13 **4.49:** Kap 3.17; 34.1 **5.2:** Kap 4.23; Sai 19.5; 24.8; Eb 8.6-13 **5.3:** Kap 29.10-15

na monti. ⁵Na ki tempu N sikidu na metadi di SIÑOR ku bos, pa N kon-ta bos ke ku SIÑOR fala, pabia bo tenba medu di fugu, bo ka subi na monti. SIÑOR fala:

⁶“Ami i SIÑOR bu Deus ku tirau di katiberasku na tera di Ejitu.

⁷“Ka bu tene utru deusis fora di mi.

⁸“Ka bu labra imažen pa bo, ku tene forma di kusa ku sta la riba na seu, nin li na tera, nin na yagu bas di con. ⁹Ka bu mpina pa elis, nin ka bu adora elis, pabia ami, SIÑOR bu Deus, N sedu Deus ku ta ten siumi. Kilis ku odian, N ta kastiga se maldadi riba di se fijus ku netus ku bisnetus. ¹⁰Ma N ta mostra ña bondadi pa milyaris di kilis ku aman, e obdisi ña mandamentus.

¹¹“Ka bu coma nomi di SIÑOR bu Deus na nada, pabia algin ku fasi asin, SIÑOR ka na ojal suma kin ku ka ten kulpa.

¹²“Lembra di dia di diskansu, bu pul aparti, suma ku SIÑOR bu Deus mandau. ¹³Bu tene seis dia pa tarbaja, pa fasi tudu ku bu ten ku fasi, ¹⁴ma setimu dia i dia di diskansu pa SIÑOR bu Deus. Ka bu fasi nin un tarbaju, nin abo nin bu fiju macu o femia, nin bu katibu macu o femia, nin bu turu, nin bu buru, nin kualker di bu limarias, ku fadi bu ospri ku sta na bu kasa, pa bu katibus pudi diskansa tambu suma bo. ¹⁵Lembra kuma bu seduba katibu na tera di Ejitu, ma SIÑOR bu Deus

distindi si mon forti i tirau di la. Pabia di kila, SIÑOR bu Deus mandau pa bu guarda dia di diskansu.

¹⁶“Rispita bu mame ku bu pape suma ku SIÑOR bu Deus mandau, pa kusas pudi kuriu diritu, pa bu tene manga di anu na tera ku SIÑOR bu Deus na dau.

¹⁷“Ka bu mata.

¹⁸“Ka bu dita ku algin ku bu ka kasa ku el.

¹⁹“Ka bu furta.

²⁰“Ka bu lantanda falsu tustumuñu pa bu kumpañer.

²¹“Ka bu kubisa minjer di bu kumpañer, nin ka bu kubisa si kasa, si lugar di labur, si katibu macu o femia, si turu, si buru, nin nada di bu kumpañer.”

²²Es i palabras ku SIÑOR papia ku garandi vos pa tudu bo junta-mentu, ocal na monti, na metadi di fugu, nuven ku sukuru. I ka burri mas nada, ma i skirbi ki palabras na dus tagua di pedra, i dan elis.

Pobu sinti medu

(Sai 20.18-21)

²³Oca ku bo obi ki vos ku sai na metadi di sukuru, nkuantu monti na yardi ku fugu, tudu šefis di bo jorsons ku bo garandis e bin pa mi, ²⁴e fala: “SIÑOR no Deus i fasinu pa no oja si gloria ku si garandesa; no obi si vos ku na papia na metadi di fugu. Aos no oja kuma un omi pudi kontinua bibu mesmu ku Deus papia ku el. ²⁵Ma kuma ku no na pui no kabesa na pirigu di mortu? E fugu meduñu i pudi kaba ku nos. Si no kontinua obi vos di SIÑOR no

5.5: Sai 20.18-21; 24.2-3; Gal 3.19; 1 Tim 2.5; Eb 12.18-24
5.6: Sir 22.33 5.22: Sai 24.12 5.24: Kap 4.33; Sai 19.19;
Šef 13.22 5.25: Kap 18.16

Deus, no pudi muri. ²⁶Kal omi ku ciga di obi vos di Deus bibu na papia na metadi di fugu, suma nos, ma i fika inda ku vida? ²⁷Abo bu pudi ciga la, bu obi tudu ku SIÑOR no Deus fala; bu ta bin kontanu tudu ki falau; no na sukuta, no obdisi.”

²⁸SIÑOR obi ke ku bo fala oca ku bo na papia ku mi, i falan: “N obi ke ku e pobu falau; tudu ke fala sta bon. ²⁹I ta bon ba pa e tene sempri se korson asin, pruntu pa rispitan, pa obdisi tudu ña mandamentus! Asin, kusas ta kuri elis diritu, ku se fijus pa sempri. ³⁰Bai fala elis pa e riba pa se tendas. ³¹Ma abo, bu pudi fika li ku mi pa N pudi dau tudu mandamentus, regras ku leis ku bu ten ku nsina elis pa e obdisi na tera ku N na da elis pa e tene.”

³²Asin, bo pui sintidu na fasi kil ku SIÑOR bo Deus manda bos; ka bo disvia, nin pa direita nin pa skerdada. ³³Bo yanda na tudu kamiñu ku SIÑOR bo Deus manda pa bo yanda nel, pa bo tene vida, pa kusas kuri bos diritu, tambi pa bo pudi tarda na tera ku bo na bai yarda.

Ama SIÑOR bu Deus

6 ¹Esis i mandamentus, regras ku leis ku SIÑOR bo Deus mandan pa N nsina bos, pa bo pudi pui elis na pratika na tera ku bo na kamba Jordon pa yarda. ²Rispita SIÑOR bu Deus nkuantu bu sta di vida, bu obdisi tudu si leis ku mandamentus ku N dau, abo, bu fiju, ku fiju di bu fiju; asin bu ta tene vida mas kumpridu. ³O Israel, sukuta e mandamentus, bu pui sintidu pa obdisi

elis, pa kusas kuriu diritu, pa bu numeru aumenta na ki tera riku ku ta pruduzi ciu, suma ku SIÑOR Deus di bu papes fala.

⁴Israel, sukuta! SIÑOR no Deus, el son ku sedu SIÑOR. ⁵Ama SIÑOR bu Deus ku tudu bu korson, tudu bu alma, ku tudu bu forsa. ⁶Es ordi ku N na dau aos e ten ku sta na bu korson. ⁷Nsina elis pa bu fijus, bu fala aserka delis ora ku bu sta sintadu na bu kasa, o bu na yanda na kamiñu, ora ku bu na dita o bu na lanta na kama. ⁸Mara elis na bu mon, tambi na bu testa, suma sinal di lembransa; ⁹bu skirbi elis na portas di bu kasa, ku na porton.

Avisu kontra disobdiensia

¹⁰Suma ku SIÑOR bu Deus jurmenta pa bu papes, Abraon, Isak ku Jakó, i na yentrاندau na un tera ku tene garandi prasas riku ku bu ka kumpu, ¹¹ku kasas incidu ku tudu koldadi kusas bon ku bu ka pui la, ku fontis ku bu ka koba, ku ortas di pe di uva ku olivera ku bu ka paranta; bu na kume, bu farta. ¹²Ora ki yentrاندau la, toma sintidu pa bu ka diskisi di SIÑOR, kil ku tirau di katiberasku na tera di Eji-tu. ¹³Rispita SIÑOR bu Deus; el son ku bu na sirbi; na si nomi ku bu na jurmenta. ¹⁴Ka bu bai tras di utru

5.26: Kap 4.33 5.29: Kap 4.40; 11.1 5.33: Kap 4.40; 10.12; Jer 7.23 6.1: Kap 5.31; Sai 15.26 6.3: Sai 3.8 6.5: Kap 4.29; 10.12; 11.13; 30.6,16,20; Mat 22.37 6.6: Kap 11.18; 32.46; Sal 37.31; 40.8; 119.11; Is 51.7; Kol 3.16 6.7: Kum 18.19; Sai 12.26-27 6.8: Kap 11.18-20; Sai 13.9,16; Dit 6.21; 7.3; Mat 23.5 6.10: Kum 12.7 6.11: Kap 8.10 6.13: V 2; Kap 5.11; 10.20; 13.4; Mat 4.10 6.14: Kap 8.19; 11.28; 13.6-10; Sai 20.3; 34.14-15

deusis, ki deusis di nasons ku sta na bu volta, ¹⁵pa raiba di SIÑOR bu Deus ka bin yardi kontra bo, tok i kaba ku bo, pabia SIÑOR bu Deus ku sta na bo metadi i ta ten siumi.

¹⁶Ka bo tenta SIÑOR bo Deus, suma ku bo tental na Masá. ¹⁷Bo pui sintidu pa obdisi mandamentus di SIÑOR bo Deus, ku si regras ku leis ki da bos. ¹⁸Fasi kil ki retu i bon dian-ti di SIÑOR, pa kusas pudi kuriu diritu, pa bu yentra, bu toma ki bon tera ku SIÑOR fala bu papes ku juramentu kuma i na da elis, ¹⁹pa i judau tira fora tudu bu inimigus dian-ti di bo, suma ku SIÑOR fala.

²⁰Mas dian-ti bu fiju na bin puntau: “Kal ki signifikadu di mandamentus ku regras ku leis ku SIÑOR no Deus fala pa bo obdisi? ²¹Bu ta ruspundi bu fiju, bu falal: “No seduba katibus di Faraó na Eji-tu, ma SIÑOR tiranu di la ku mon forti. ²²Dian-ti di no uju SIÑOR fasi kusas garandi suma sinal, i fasi milagris meduñu na Ejitu riba di Faraó ku tudu si familia. ²³I tiranu di la pa tisinu li, pa danu tera ki fala no papes ku juramentu kuma i na da elis. ²⁴SIÑOR danu ordi pa obdisi tudu e leis, tambi pa rispita SIÑOR no Deus. Si no fasi asin, i ta sedu sempri pa ben di nos; no ta kontinua ku vida, suma aos. ²⁵Si no pui sintidu na obdisi tudu e

mandamentus dian-ti di SIÑOR no Deus, suma ki mandanu, no ta oja-du justu.

Ordi pa kaba ku kananeus ku se idulus

(Sai 34.11-16)

7 ¹SIÑOR bu Deus na yentrاندau na ki tera ku bu na bai toma pa bo. Ora ku bu yentra, i na tira fora seti nason mas ciu i mas forti di ki bo: eteus, jirgaseus, amoreus, kananeus, perizeus, eveus ku jebuseus. ²Ora ku SIÑOR bu Deus ntrega elis na bu mon pa bu ngaña elis, bu ten ku mata elis tudu. Ka bu fasi kontratu ku elis, nin ka bu ten pena delis. ³Ka bu kasa ku elis; ka bu da bu fijus femia pa e kasa ku se fijus, nin ka bu toma se fijus femia suma minjeris pa bu fijus, ⁴pabia e ta disvianta bu fijus di mi, e leba elis pa e sirbi utru deusis. Asin, raiba di SIÑOR i ta sindi kontra bos, i ta kaba ku bos kinti-kinti.

⁵Asin ku bo na fasi elis: Bo bati se altaris, bo kebra se kulunas sagra-du, bo dana se idulus di Aserá, bo kema se imažens labradu na fugu. ⁶Abos i pobu sagra-du pa SIÑOR bo Deus. El i kuji bos na metadi di tudu rasas na mundu pa bo sedu si propi pobu spesial.

⁷I ka pabia bo seduba mas ciu di ki tudu utru rasas ku manda SIÑOR pui sintidu na bos, i kuji bos, ma bo seduba nason mas pikininu di tudu. ⁸SIÑOR tenba amor pa bos, tambi i mistiba kumpri ki purmesa ki fasiba bo papes ku juramentu; e ku manda i tira bos ku mon forti, i

6.15: Kap 4.24 **6.16:** Sai 17.2,7; Num 20.13; Luk 4.12; 1 Kor 10.9 **6.20:** Sai 12.26 **6.21:** Kap 5.15; Sai 1.11-14; 3.19; 13.3 **6.22:** Kap 4.34; Sai 7.19-25; 8; 9; 10; 11; 12 **6.23:** Kum 12.7 **6.25:** Kap 24.13; Kum 15.6; Sal 106.30-31; Rom 10.3,10 **7.1:** Kum 15.19-21; Sai 3.8; Jos 11.3 **7.2:** Num 33.52 **7.3:** Sai 34.16 **7.5:** V 25; Sai 34.13 **7.6:** Sai 19.5 **7.8:** Sai 13.3

kaplinti bos di tera di katiberasku, di mon di Faraó, rei di Ejitu. ⁹Asin bu dibi di ntindi kuma SIÑOR bu Deus, el ki Deus; i Deus fiel ku ta guarda si kontratu. I na mostra bondadi te mil manjuandadi di kilis ku amal, e obdisi si mandamentus, ¹⁰ma kilis ku odial, i ka na tarda pa da elis se pagamentu, i na kaba ku elis. ¹¹Asin, ba ta obdisi mandamentus, regras ku leis ku N na dau aos.

Obdiensia ta tisi benson

(Lei 28.1-14)

¹²Si bu para atenson pa e leis, bu pui sintidu na obdisi elis, SIÑOR bu Deus na sedu fiel na guarda kontratu ki fasi ku bu papes ku juramentu, i na mostrau si bondadi. ¹³I na amau, i bensuau, i aumenta bu numeru, i pui pa bu padi ciu. I na bensua prudutu di bu con, bu trigu, biñu nobu, azeiti, ku bu kriason di baka, karnel ku kabra, na tera ki jurmenta pa bu papes kuma i na dau. ¹⁴Bu na sedu mas sortiadu di ki tudu utru rasas. I ka na ten ningin na bo metadi, nin macu nin femia, ku ka na pudi padi, nin na metadi di bo limarias tambi. ¹⁵SIÑOR na librau di tudu duensa; i ka na manda riba di bo kualker di ki duensas mau di ejipsius ku bu kunsiba la na Ejitu, ma i na pui elis riba di kilis ku odial. ¹⁶Bu ten ku kaba ku tudu rasas ku SIÑOR bu Deus ntrega na bu mon; ka bu mostra pena pa elis, nin ka bu sirbi se deusis, pabia kila i ta sedu lastru pa bo.

¹⁷Bu pudi fala na bu sintidu: “Ki jinti e mas ciu di ki mi; kuma ku N na pudi tira elis fora?” ¹⁸Ka bu ten medu delis, ma lembra sempri di kil ku SIÑOR bu Deus fasi Faraó ku tudu ejipsius. ¹⁹Bu oja ki garandi kastigu ku bu uju, ku milagris ku kusas garandi ku SIÑOR fasi, manera ki distindi si mon forti i tirau. Asin ku SIÑOR bu Deus na fasi tudu ki rasas ku bu na sinti medu delis. ²⁰Tambi SIÑOR bu Deus na manda bagera na se metadi, tok kilis ku kapli e sukundi di bo e kaba muri tudu. ²¹Ka bo panta se dianti, pabia SIÑOR bo Deus ku sta na bo metadi i Deus garandi i meduñu. ²²SIÑOR bu Deus na tira ki jinti fora puku puku konformi ku bu na avansa. Bu ka na pudi kaba ku elis tudu di un bias, pa ka limarias di matu buri, e ataka bos. ²³Ma SIÑOR na ntregau ki jinti, i na pui elis pa e panta dimas, tok e kabadu ku el. ²⁴I na ntrega se reis na bu mon, pa bu mata elis tok se nomis ka na lembradu mas. Nin un omi ka na pudi firma kontra bo; bu na kaba ku elis. ²⁵Bu na kema imažens labradu di se deusis na fugu; ka bu kubisa prata ku uru ku sta riba delis, nin ka bu tomal pa bo. I pudi sedu lastru pa pañau, pabia i kusa nujenti pa SIÑOR bu Deus. ²⁶Ka bu miti un

7.9: V 12; 1 Re 8.23 7.9: Sai 20.6 7.10: Kap 32.35,41; Sal 21.8-9; Dit 11.31; Is 59.18; Naun 1.2; Rom 12.19

7.15: Sai 15.26 7.16: V 2 7.18: Kap 4.34; 6.22

7.20: Sai 23.28; Jos 24.12 7.21: Num 14.9,14; Jos 3.10; 2 Kron 32.8 7.21: Kap 10.17; 26.8; 1 Sam 4.8; 1 Kron 17.21; Ne 1.5; 4.14; 9.32; Dan 9.4 7.22: Sai 23.29-30

7.24: Kap 11.25; Jos 1.5; 10.8; 23.9; Is 54.17 7.25: V 5 7.25: Šef 8.27; 1 Tim 6.9-10 7.26: Is 30.22

idulu nujenti na bu kasa, pa ka bu bin kabadu ku el, suma ku ki idulu na kabadu ku el. Bu ten ku nuju el, bu odial, pabia i sta bas di maldison, pa i kabadu ku el.

Israel dibi di lembra di bondadi di SIÑOR

8 ¹Bo pui sintidu pa obdisi tudu mandamentus ku N na da bos aos, pa bo pudi vivi, bo aumenta na numeru, bo yentra pa toma tera ku SIÑOR fala bo papes ku juramentu kuma i na da elis. ²Lembra di manera ku SIÑOR bu Deus giau na tudu ki kamiñu di lala ne korenta anu ku pasa, pa fasiu umildi, pa probau, pa sibi ke ku staba na bu korson, si bu na obdisi si mandamentus o nau. ³I başau, i disau sinti fomi; dipus i dau maná pa kume, un kusa ku nin abo nin bu papes ka kunsiba. I fasi asin pa nsina bos kuma i ka son kumida ku ta da omi vida, ma tambi i tudu palabra ku sai na boka di Deus. ⁴Ne korenta anu bu ropa ka gasta, nin bu pe ka inca. ⁵Seta na bu korson kuma SIÑOR bu Deus ta disiplinau suma ku un omi ta disciplina si fiju. ⁶Obdisi mandamentus di SIÑOR bu Deus, bu rispital, bu yanda na si kamiñu.

8.2: Kap 2.7 **8.2:** Kap 13.3; Kum 22.1; Sai 16.4; 2 Kron 32.31; Sal 81.7 **8.3:** Sai 16.2-3,12-35; Sal 37.3; Mat 4.4; Luk 12.29-31 **8.4:** Kap 29.5; Ne 9.21 **8.5:** 2 Sam 7.14; Jo 5.17-18; Sal 94.12; Dit 3.12; Eb 12.5-11; Apok 3.19 **8.7:** Kap 11.10-12; Sal 65.9-13 **8.8:** Kap 32.13-14; Ne 9.25; Mik 4.4 **8.10:** Kap 6.11-12; Sal 103.1-2 **8.14:** 2 Re 14.10; 2 Kron 26.16; 32.25; Dan 5.20; Ab 2.4; 1 Kor 4.7-8 **8.15:** Kap 1.19; Sai 17.5-6; Num 20.11; 21.6; Is 43.19; 63.12-14; Jer 2.6 **8.16:** V 2-3 **8.17:** Kap 9.4; Şef 7.2; Dan 4.30 **8.18:** Dit 10.22 **8.19:** Kap 4.26; Jos 23.13

⁷SIÑOR bu Deus na yentranda na un tera riku, tera di rius, laguas ku ujus di fonti ku ta sai na montis ku kobons; ⁸tera di trigu ku sevada, di pe di uva, figu ku roman, tera di oliveras, azeiti ku mel. ⁹Na ki tera bu ka na ten falta di nada; bu na kume pon tok bu farta. Pedra di ki tera i feru; bu na koba montis pa tira kobri. ¹⁰Ora ku bu kume, bu farta, bu ta ngaba SIÑOR bu Deus pa ki bon tera ki dau.

¹¹Toma sintidu pa ka diskisi SIÑOR bu Deus, tok bu para obdisi si mandamentus, leis ku regras ku N na dau aos. ¹²Dipus ku bu kume, bu farta, bu kumpu bon kasas, bu mora nelis, ¹³bu bakas ku karnel aumenta, bu buri prata ku uru ku utru rikesas, ¹⁴toma sintidu pa ka bu korson inci ku orgulyu tok bu diskisi di SIÑOR bu Deus ku tirau di Ejitu, tera di katiberasku. ¹⁵El ku giau na ki garandi lala seku, meduñu, ku ka tene yagu, ku tene kobras venenosu ku lakaran. I tirau yagu na metadi di garandi pedra risu, ¹⁶i dau maná pa bu kume, kusa ku bu papes ka kunsiba. E kusas tudu e fasidu pa pudi başau, pa probau, pa kusas pudi kuriu diritu na kabantada. ¹⁷Toma sintidu pa ka fala na bu sintidu: “N ngaña tudu e rikesa ku ña puder ku forsa di ña mon.” ¹⁸Lembra di SIÑOR bu Deus, pabia i el ku ta da forsa pa ngaña rikesa, pa konfirma si kontratu ki jurmenta pa bu papes, suma ki na fasi aos. ¹⁹Si bu diskisi di SIÑOR bu Deus, bu yanda tras di utru deusis, bu mpina se dianti pa

adora elis, N na avisa bos di kuma i ka na maina, bo na kabadu ku el. ²⁰Manera ku SIÑOR na kaba ku ki nasons bo danti, asin ki na kaba ku bos, si bo nega obdisi palabra di SIÑOR bo Deus.

Disobdiensia di israelitas

9 ¹O Israel, i ka na tarda, bu na kamba Jordon pa yentra pa tira nasons mas ciu i mas forti di ki bo; se prasas i garandi, ku muras altu te na seu. ²Jinti di la e sedu forti, altu, fijus di jigantis; bu sibi aserka delis, bu obi ditu ku fala: “Kin ku pudi firma kontra fijus di jigantis?” ³Ma aos bu pudi sibi sertu di kuma SIÑOR bu Deus na kamba bu danti, suma fugu ku ta kaba ku tudu. I na kaba ku elis, i bati elis bu danti. Asin bu na bota elis fora, bu na kaba ku elis kinti-kinti, suma ku SIÑOR falau.

⁴Dipus ku SIÑOR bu Deus tira elis fora bu danti, ka bu pensa na bu kabesa, bu fala: “I pabia ami i algin justu ku manda SIÑOR yentrandan ne tera pa N tenel.” Nau, i ka kila! SIÑOR na tira ki nasons fora bu danti pabia di se maldadi. ⁵I ka pabia di kuma bu justu o bu tene korson retu ku manda bu na bai yentra pa tene ki tera, ma i pabia di maldadi di ki nasons ku SIÑOR bu Deus na bota elis fora bu danti; tambi i pa kumpri palabra ku SIÑOR bu Deus jurmenta pa bu papes Abraon, Isak ku Jakó. ⁶Ntindi diritu kuma, i ka pabia bu sedu justu ku pui SIÑOR bu Deus i na dau e bon tera pa bu tenel, pabia abo i un pobu ku risu kabesa.

Bakasiñu di uru

(Sai 32)

⁷Ba ta lembra de kusa; nunca ka bu diskisi del, manera ku bu pui SIÑOR bu Deus raiba na lala. Disna di ki dia ku bo sai di Ejitu tok bo ciga li ne lugar, bo sedu rebeldi pa SIÑOR. ⁸Tambi na Oreb bo pui SIÑOR raiba dimas tok i staba pruntu pa kaba ku bos. ⁹Oca ku N subi na monti pa risibi taguas di pedra, ku sedu taguas di ki kontratu ku SIÑOR fasi ku bos, N fika na monti korenta dia ku korenta noti, N ka kume pon, nin yagu N ka bibi. ¹⁰SIÑOR Deus dan ki dus tagua di pedra ki skirbi nelis, ku si dedu, tudu ki palabra ki papia ku bos la na metadi di fugu na monti, na ki dia ku bo juntaba.

¹¹Asin, na kabantada di ki korenta dia ku korenta noti, SIÑOR dan ki dus tagua di pedra ku kontratu skritu nel. ¹²SIÑOR falan: “Ria ne kau kinti-kinti, pabia bu pobu ku bu tira di Ejitu e bida kruptu. E disvia sedu di ordi ku N da elis, e kumpu un idulu di uru pa i sedu se deus.” ¹³Tambi SIÑOR falan: “N jubi e pobu, N oja kuma e risu kabesa. ¹⁴Disan pa N kaba ku elis, pa se nomi ka lembradu mas na mundu; N ta fasiu un nason mas forti i mas ciu di ki elis.”

9.2: Num 13.22,28; 2 Sam 21.16 **9.3:** Kap 1.30; 4.24; 7.1-2,16,23-24; 20.4; 31.3-6; Jos 3.11; Is 41.10-16; Eb 12.29 **9.4:** Kap 8.17; 18.12; Sir 18.24-25; Titu 3.5 **9.5:** Kum 12.7; At 3.25 **9.6:** V 13; Sai 32.9; Ez 2.4 **9.7:** Kap 31.27; Sai 14.11; Sal 78.8; 95.8-11 **9.9:** Sai 24.12,15,18 **9.13:** V 6 **9.14:** Kap 29.20; Num 14.12

¹⁵N rabida, N ria na monti ku na yardiba ku fugu; N pega ki dus tagua di kontratu ku ña dus mon. ¹⁶N jubi, N oja kuma bo pekaba kontra SIÑOR bo Deus. Bo kumpuba un idulu di uru na forma di bakasiñu. Bo disviaba sedu di ordis ku SIÑOR da bos. ¹⁷N pega na ki dus tagua, N ferca elis na con, N kebra-kebra elis dianti di bo uju. ¹⁸N kai, N mborka dianti di SIÑOR pa mas korenta dia ku korenta noti; N ka kume pon, nin yagu N ka bibi, pabia di tudu pekadu ku bo fasiba, manera ku bo fasi mal dianti di SIÑOR pa pul pa i raiba. ¹⁹N sinti medu pabia di forti raiba ku SIÑOR tenba kontra bos, tok i staba pruntu pa kaba ku bos, ma SIÑOR torna obin utru bias. ²⁰SIÑOR tenba tambi raiba forti kontra Aron, tok i staba pruntu pa matal, ma na ki mesmu tempu N ora pa Aron tambi. ²¹N toma ki bakasiñu ku bo kumpu, ki garandi pekadu ku bo fasi, N kemal na fugu, N masal, N pilal tok i foriñadu; N bota si puera na riusiñu ku na kuriba na montaña.

²²Bo torna lantanda raiba forti di SIÑOR na Tabera, tambi na Masá ku na Kibrot-Ataavá. ²³Dipus, oca ku bo staba na Kades-Barneia, SIÑOR da ordi i fala bos: “Bo bai bo toma tera ku N da bos.” Ma bo nega obi ordi di SIÑOR bo Deus, bo ka fia nel, nin bo ka obdisil. ²⁴Bo sedu

rebeldi kontra SIÑOR disna di purmeru dia ku N kungsi bos.

²⁵N fika mborkadu dianti di SIÑOR duranti ki korenta dia ku korenta noti, pabia SIÑOR fala-ba kuma i na bin kaba ku bos. ²⁶N ora SIÑOR, N falal: “SIÑOR Deus, ka bu kaba ku bu pobu ku sedu bu yardansa, ku bu kaplinti ku bu garandi puder, bu tira di Ejitu ku bu mon forti. ²⁷Lembra di bu servus Abraon, Isak ku Jakó. Ka bu jubi pa risu kabesa de pobu, nin pa se maldadi, nin pa se pekadu, ²⁸pa ka pobu di tera ku bu tiranu nel bin fala: ‘SIÑOR ka pudiba yentranda elis na tera ki fala i na da elis; i aburisi delis; e ku manda i tira elis pa bin mata na lala.’ ²⁹Elis e sedu bu pobu, bu yardansa, ku bu distindi mon bu tira ku bu garandi forsa.”

Sugundu taguas di lei

(Sai 34.1-9)

10 ¹Na ki mesmu tempu SIÑOR falan: “Labra dus tagua di pedra suma kilis di purmeru, bu kumpu tambi un arka, ku sedu mala di madera, bu subi pa mi na monti. ²N na skirbi na ki taguas palabras ku staba na ki purmerus ku bu kebra; bu ta miti elis na arka.”

³Asin N kumpu un arka di madera di akasia, N labra dus tagua di pedra suma kilis di purmeru, N subi na monti ku ki dus tagua na mon. ⁴SIÑOR skirbi na taguas mesmu kusa ki skirbiba purmeru bias, ku sedu ki des mandamentu ki anunsia pa bos na metadi di fugu, na monti, na ki dia ku bo junta.

9.22: Sai 17.7; Num 11.1-3,34 9.23: Num 13.26

9.24: V 7 9.26: Kap 7.8; 26.8; 32.9; Sai 15.13; Sir 22.33

9.28: Num 14.15-16; Jos 7.7-9 9.29: V 26; Kap 4.20,34;

Ne 1.10 10.2: Sai 25.10,16,21,22; Eb 9.4

10.3: Sai 37.1-9 10.4: Sai 19.18-19; 20.1-17

SIÑOR dan elis; ⁵N rabida, N ria na monti, N pui ki taguas na arka ku N kumpuba, suma ku SIÑOR mandan; e sta la te gosi.

⁶(Fijus di Israel sai na roda di fontis di fijus di Jaakan, e bai pa Mosera. I la ku Aron muri, i nteradu. Si fiju Eleazar bin sedu saserdoti na si konta. ⁷E sai la e bai pa Gudgoda, dipus pa Jotbatá, tera di riusiñus di yagu.

Jorson di Levi kujidu

⁸Na ki tempu SIÑOR separa jorson di Levi pa e leba arka di kontratu di SIÑOR, pa e firma si danti pa sirbil suma saserdotis, pa ben-sua jinti na si nomi. E ta fasi kila te aos. ⁹E ku manda levitas ka tene terenu di yardansa suma se ermons di utru jorsons. I SIÑOR ku sedu se yardansa, suma ku SIÑOR bu Deus fala elis.)

¹⁰N fika na monti korenta dia ku korenta noti suma na purmeru bias; SIÑOR torna obin, i disidi pa ka kaba ku bo. ¹¹SIÑOR falan: “Lanta bu pega kamiñu danti di pobu, pa e bai yentra e toma ki tera ku N purmiti se papes ku juramentu kuma N na da elis.”

Konsiju pa obdisi

¹²Gosi ja, o Israel, kusa ku SIÑOR bu Deus na pidu i pa bu rispita SIÑOR bu Deus, bu yanda na tudu si kamiñus, bu amal, bu sirbil ku tudu bu korson ku tudu bu alma, ¹³pa bu obdisi mandamentus di SIÑOR, ku si regras, ku N na dau aos pa ben di bo.

¹⁴Seu, mesmu ki seu mas altu, i di SIÑOR bu Deus; tera i di sil ku tudu ku sta nel. ¹⁵SIÑOR pui sintidu na bu papes, i ama elis; dipus i kuji bos, se fijus, na metadi di tudu nasons; bo sedu si pobu te aos. ¹⁶Bo tira susidadi na ^a bo korson; bo para fasi risu kabesa. ¹⁷SIÑOR bu Deus i Deus riba di tudu deusis, SIÑOR riba di tudu siñoris, Deus garandi, ku jinti dibi di medi, ku ten puder, ku ka ta fasi skuju nin i ka ta seta suku di bas. ¹⁸I ta difindi pa orfan ku viuva, i ten amor pa stranjeru, i ta dal kumida ku ropa. ¹⁹Asin bo ten ku ama stranjerus, pabia bo seduba stranjerus na tera di Ejitu. ²⁰Rispita SIÑOR bu Deus; el son ku bu na ciga pa el, bu sirbil; son na si nomi ku bu na jurmenta. ²¹Ngabal pabia el i bu Deus, ku fasiu ki kusas garandi i meduñu ku bu oja ku uju. ²²Oca ku bu papes baiba pa Ejitu e seduba setenta jinti, ma gosi SIÑOR bu Deus fasi bos bo ciu suma strelas na seu.

Garandesas di SIÑOR

11 ¹Ama SIÑOR bu Deus, bu obdisi si ordis, leis, regras ku

10.5: Sai 40.20; 1 Re 8.9 **10.6:** Num 33.38 **10.8:** Kap 21.5; Num 1.47-53; 3; 4; 6.23-27; 8 **10.9:** Kap 18.1-2; Num 18.20-24 **10.10:** Sai 24.18 **10.11:** Sai 32.34 **10.12:** Kap 4.29; 6.5,13; Jos 22.5; Sal 18.1; Mik 6.8; Eb 12.28; 1 Jon 4.19-20; 5.2-3 **10.13:** Kap 6.1 **10.14:** Sai 9.29; 1 Re 8.27; 1 Kron 29.11-14; Ne 9.6; Jo 41.11; Sal 115.16; 148.4; Is 66.1 ^a **10.16** Tira susidadi na o sirkunsida **10.16:** Kap 30.6; Jer 4.4,14; Rom 2.28-29; Kol 2.11 **10.17:** Sal 136.2-3; Dan 2.47; Apok 17.14; 19.16 **10.17:** At 10.34; Rom 2.11; Ef 6.9; Kol 3.25 **10.19:** Sai 22.21; Luk 10.30-37 **10.20:** Kap 6.13; 11.22; Jos 23.8; At 11.23 **10.22:** Kum 15.5; 46.27; Sai 1.5; Num 26.51,62; At 7.14; Eb 11.12

mandamentus, tudu dias di bu vida. ²Bo pensa na kil ku SIÑOR nsina bos. N ka na papia ku bo fijus ku ka sibi nin e ka oja kil ku bo pasa, ma abos bo oja si garandesa, si mon forti ki distindi, ³si milagris ku kusas garandi ki fasi na tera di Ejitu, pa Faraó, rei di Ejitu, ku tudu si tera. ⁴Bo oja ke ki fasi ku tropas di Ejitu, ku se kabalus ku se karus, manera ki kubri elis ku yagu di Mar Burmeju oca ke na serka bos. SIÑOR kaba ku elis di un bias te aos. ⁵Bo sibi ke ki fasi bos na lala, tok bo ciga ne kau, ⁶ku ke ki fasi Datan ku Abiran, fijus di Eliab, fiju di Ruben, na metadi di tudu Israel, manera ku con yabri i nguli elis, ku se familias, ku se tendas, suma tambi tudu di selis ku teneba vida. ⁷I abos propi ku oja ku bo uju tudu e garandi kusas ku SIÑOR fasi.

Bensons di tera di Kanaan

⁸Asin, bo obdisi tudu mandamentus ku N na da bos aos, pa bo pudi sedu forti pa yentra, bo toma tera ku bo na kamba pa bai yarda, ⁹pa bo tarda na ki tera riku ku ta pruduzi ciu, ku SIÑOR jurmenta da bo papes ku se jorson. ¹⁰Tera ku bo na bai toma i ka suma tera di Ejitu, ki kau ku bo sai nel, nunde ku bo ta sumiaba, bo pega na regua ku bumba di pe suma kin ku na regua

orta, ¹¹ma ki tera ku bo na kamba pa el i tera di montañas ku kobons; i cuba di seu ku ta regual. ¹²SIÑOR bu Deus ta toma konta di ki tera diritu; i tene sempri uju riba del, disna di purmeru dia di anu te na si kabantada.

¹³Si bu pui sintidu, bu obdisi mandamentus ku N na dau aos, pa ama SIÑOR bu Deus, bu sirbil ku tudu bu korson ku tudu bu alma, ¹⁴N na manda cuba na bu con na si tempu propi, disna di kumsada te na kabantada di labur, pa bu pudi tene miju, biñu nobu ku azeiti, ¹⁵ku pa ja pa bu limarias. Asin bu na kume, bu farta.

¹⁶Bo toma sintidu pa ka bo korson nganadu, pa bo disvia, bo bai sirbi utru deusis, bo mpina se dianti. ¹⁷Si bo fasi kila, raiba di SIÑOR na sindi kontra bos; SIÑOR na fica seu pa ka yagu ten; con ka na da si prudutu. Asin i ka na tarda, bo na pirdi na ki bon tera ku SIÑOR na da bos.

¹⁸Bo pui es ña palabras na bo korson pa ba ta lembra delis. Bo mara elis suma sinal na bo mon ku bo testa, ¹⁹bo nsina elis pa bo fijus, bo papia delis ora ku bo sinta na kasa, ora ku bo na yanda na kamiñu, o bo na bai dita, o bo na lanta na kama. ²⁰Bo skirbi elis na portas di bo kasa, ku bo porton, ²¹pa abos ku bo fijus bo pudi tarda na ki tera ku SIÑOR jurmenta da bo papes, pa tudu tempu ku seu sta riba di tera.

²²Si bo pui sintidu na obdisi tudu e mandamentus ku N na da bos pa bo guarda, bo ama SIÑOR bu Deus,

11.3: Kap 4.34; Sal 78.12-13 **11.4:** Sai 14.27-31; 15.4-5, 10,19; Eb 11.29 **11.6:** Num 16.1,31-33; 26.9-10
11.8: Jos 1.6-7 **11.9:** Sai 3.8 **11.11:** Kap 8.7;
 Sal 104.10-13 **11.13:** Kap 6.5-6 **11.14:** Kap 28.12;
 Tia 5.7 **11.17:** Kap 28.23-24; 1 Re 8.35; 17.1;
 2 Kron 7.13; Jer 14.1-6; Am 4.7 **11.18:** Kap 6.6-9
11.21: Kap 4.40; 5.16

bo yanda na tudu si kamiñus, bo ciga pertu del, ²³SIÑOR tambi i na tira fora tudu ki nasons bo danti, bo na toma teras di nasons mas garandi i mas forti di ki bos. ²⁴Tudu kau ku bo pe masa nel i na sedu di bos, desdi lala te na Líbanu, desdi riu Eufrates te na mar na kaida di sol. ²⁵Ningin ka na pudi firma bo danti; SIÑOR bo Deus na pui jinti di tudu tera ku bo masa pe nel pa e panta, e tirmi bo danti, suma ki fala ja bos.

Benson ku maldison

²⁶Jubi, aos N na pui bo danti benson ku maldison. ²⁷Bo na sedu benson ora ku bo obdisi mandamentus di SIÑOR bo Deus ku N na da bos aos. ²⁸Bo na maldisuadu si bo ka obdisi mandamentus di SIÑOR bo Deus, ma bo disvia di kamiñu ku N na manda bos aos pa bo yanda nel, bo bai tras di utru deusis ku nunca bo ka kunsiba. ²⁹Ora ku SIÑOR bo Deus yentranda bos na tera ku bo na bai toma, bo na anunsia benson riba di Monti Jerizin, bo anunsia maldison riba di Monti Ebal. ³⁰Ki montis e sta na utru banda di Jordon, lungu di kamiñu di ladu di kaida di sol, na tera di kananeus ku mora na bulaña di Jordon danti di Jilgal, lungu di arvuris garandi na Moré. ³¹Bo na bin kamba Jordon pa yentra bo toma tera ku SIÑOR bo Deus na da bos. Ora ku bo tenel, bo mora nel, ³²bo toma sintidu pa pui na pratika tudu regras ku leis ku N na pui bo danti aos.

I SIÑOR ku na kuji kau di kultu

12 ¹Esis i regras ku leis ku bo ten ku toma sintidu pa obdisi tudu tempu ku bo na sta na ki tera ku SIÑOR Deus di bo papes da bos pa bo tene. ²Bo ten ku dana-dana tudu lugaris nunde ku jinti ku bo na bai toma se tera ta adora se deusis, riba di montañas altu, ku montisiñus, ku bas di tudu arvuris garandi. ³Bo na durba se altaris, bo kebra se kulunas sagradu, bo kema se idulus di Aserá na fugu, bo bati tambi imažens labradu di se deusis, pa se nomi ka comadu mas na ki kau.

⁴Ka bo adora SIÑOR bo Deus suma ke ta adora se deusis, ⁵ma bo na buska kau ku SIÑOR bo Deus kuji na metadi di tudu bo jorsons pa pui si moransa ku si nomi; i la ku bo dibi di bai, ⁶bo leba bo ofertas kemadu, bo sakrifisius, bo dizimus, bo ofertas spesial, kil ku bo fala bo na da, kil ku bo na da di libri vontadi, ku purmeru fijus di bo bakas ku bo karnel. ⁷Bo na kume la, abos ku bo familias, danti di SIÑOR bo Deus, bo kontenti ku frutu di bo tarbaju, pabia SIÑOR bo Deus benson bos.

11.23: Kap 4.38 **11.24:** Kum 15.18 **11.25:** Kap 2.25; 7.24 **11.26:** Kap 30.1,15-20 **11.27:** Kap 28.1-14; Is 1.19; 3.10; Mat 5.3-12; Luk 11.28; Tia 1.25; Apok 22.14
11.28: Kap 28.15-68; 29.19-28; Is 1.20; 3.11
11.29: Kap 27.12-13; Jos 8.30-35; Şef 9.7 **11.30:** Jos 5.9
11.30: Kum 12.6; Şef 7.1 **12.2:** Num 33.52
12.3: 1 Re 15.13; 2 Re 18.4; 2 Kron 14.3; 34.3
12.4: Sir 20.23 **12.5:** V 11,21; Kap 16.2,11; Jos 9.27; 1 Re 8.29; 14.21; 2 Kron 7.12; Sal 87.2-3; 132.13-14
12.6: V 17-18; Kap 14.22-26; 15.19-20; 26.2; Sir 17.4; 27.32; Num 18.15-17; Mal 3.8-10 **12.7:** V 12,18; Kap 16.11-15; 26.11; 27.7; At 2.46

⁸Ka bo bai fasi na ki tera suma ku no na fasi li aos, manera ku kada kin ta adora Deus na manera ki misti, ⁹pabia te gosi bo ka yentra na diskansu nin na yardansa ku SIÑOR bo Deus na da bos. ¹⁰Bo na kamba Jordon pa bai mora na tera ku SIÑOR bo Deus na fasi bos pa bo yarda. El i na da bos diskansu di tudu bo inimigus ku sta na bo roda; asin bo na mora suguru. ¹¹SIÑOR bo Deus na kuji un kau nunde ku si nomi na sta nel; i la na ki kau ku bo na leba tudu ku N manda bos: bo ofertas kemadu, bo sakrifisius, bo dizimus, bo ofertas spesial, ku tudu kusas di balur ku bo fala bo na da SIÑOR. ¹²Bo kontenti danti di SIÑOR bo Deus, abos ku bo fijus macu ku femia, ku bo katibus macu ku femia, ku levita ku sta na bo prasa, pabia el i ka tene terenu nin yardansa. ¹³Toma sintidu pa ka bu pursenta bu ofertas kemadu na kualker kau ku bu misti, ¹⁴ma son na kau ku SIÑOR kuji na tera di un di bu jorsons. I la ku bu na pursenta bu ofertas kemadu, bu fasi tudu kil ku N mandau.

¹⁵Bu pudi mata limaria na kualker di bu prasas, bu kume tudu karni ku bu misti, konformi benson ku SIÑOR bu Deus dau. Algin puru ku kil ki impuru e pudi kumel, suma i karni di gazela o kabramatu, ¹⁶ma ka bu kume sangi; bu ten ku darmal na con suma yagu. ¹⁷Ka bu kume dizimu di bu miju na bu

prasas, nin dizimu di biñu nobu nin di azeiti, nin purmeru fiju di bu baka nin di karnel, nin kualker oferta ku bu fala bu na da, nin oferta spesial, nin kil ku bu na da di libri vontadi. ¹⁸Bu na kume ki kusas danti di SIÑOR bu Deus na kau ku el i kuji, bu kontenti ku frutu di bu tarbaju, abo ku bu fijus macu ku femia, ku bu katibus macu ku femia, suma tambi levita ku sta na bu prasa. ¹⁹Toma sintidu pa ka bu diskisi di jubi levita; bu dal kil ki di sil nkuantu bu na vivi na bu tera.

²⁰Ora ku SIÑOR bu Deus aumanta bu terenu suma ki purmitiu, si bu sinti kuma bu misti karni pa kume, bu fala: “N dija kume karni,” bu pudi kumel konformi ku bu misti. ²¹Si bu mora lunju di kau ku SIÑOR bu Deus kuji pa pui si nomi la, bu pudi mata baka o karnel ku SIÑOR dau, suma ku N mandau; bu pudi kume karni na bu prasa, konformi bu misti. ²²Kumel suma ku bu ta kume gazela o kabramatu. Algin puru, o nin si i impuru, i pudi kumel. ²³Toma sintidu son pa ka kume sangi, pabia i vida; bu ka pudi kume karni tudu ku si vida. ²⁴Asin, ka bu kume sangi, ma darmal na con suma yagu. ²⁵Ka bu kumel, pa kusas pudi kuriu diritu, ku bu fijus dipus di bo, pabia bu na fasi diritu danti di SIÑOR.

²⁶Bu kusas sagradu, ku ofertas ku bu fala bu na da, bu na leba elis na kau ku SIÑOR kuji. ²⁷Pursenta bu limarias pa ofertas kemadu, karni ku sangi, riba di altar di SIÑOR

12.8: Êf 17.6; 21.25 **12.12:** V 18-19; 14.27,29; 26.11; Num 18.20-26; Ne 10.34-39 **12.15:** V 22; Kap 15.22-23 **12.16:** Sir 3.17 **12.19:** V 12 **12.27:** Sir 1 **12.27:** Sir 4.30

bu Deus. Sangi di utru sakrifisius na darmadu riba di altar di SIÑOR bu Deus, ma karni, bu pudi kumel. ²⁸Toma sintidu pa obdisi tudu re-gras ku N na dau, pa tudu kuriu sempri ben, ku bu fijus dipus di bo, pabia bu na fasi kil ki diritu i bon dianti di SIÑOR bu Deus.

²⁹SIÑOR bu Deus na kaba ku ki nasons ku bu na yentra pa toma se tera pa mora nel. ³⁰Ora ke kabadu ku el bu dianti, toma sintidu pa ka bin pañadu na lastru di se kustumus. Ka bu buska sibi aserka di se deusis, bu punta: “Kuma ku e jinti ta adoraba se deusis? N na fasi tambu suma elis.” ³¹Ka bu adora SIÑOR bu Deus di ki manera ke ta adoraba se deusis, pabia e fasiba tudu kusa nujenti ku SIÑOR ka gusta del; te se fijus macu ku femia, e kema elis na fugu suma sakrifisiu pa se deusis. ³²Ba ta obdisi tudu ku N mandau; ka bu buri nada riba del nin ka bu rapatil.

Kastigu pa adoraduris di idulus

13 ¹Ora ku un anunsiadur o suñadur lanta na bo metadi, i anunsia bos un sinal o milagri ²ku bin sedu suma ki fala, si i bin fala bos pa bo bai tras di utru deusis ku bo ka kungsi, pa adora elis, ³ka bo sukuta palabra di ki anunsiadur o suñadur. SIÑOR bu Deus na proba bos, pa sibi si bo amal ku tudu bo korson ku alma. ⁴Son tras di SIÑOR bu Deus ku bo na yanda; i el ku bo na rispita, i si mandamentus ku bo na obdisi, si palabra ku bo na obi, i el son ku bo na ciga pertu del pa

sirbi. ⁵Ki anunsiadur o suñadur ten ku matadu, pabia i fala bos pa bo ravolta kontra SIÑOR bu Deus, kil ku tira bos di Ejitu, i liberta bos di tera di katiberasku; ki algin buska disvianta bos di kamiñu ku SIÑOR bu Deus manda bos pa bo yanda nel. Asin bo dibi di tira ki mal na bo metadi.

⁶Si bu ermon ku bu junta mame ku el, o bu fiju macu o femia, o bu minjer ku bu ama, o bu amigu di korson, misti cuciu, i falau na sigridu: “Bin no bai adora utru deusis” (deusis ku nin abo nin bu papes ka kungsi, ⁷deusis di jinti ku sta na bo roda, pertu o lunju, di un ladu di tera pa utru), ⁸ka bu seta si palabra nin ka bu obdisil. Ka bu ten pena del nin ka bu jubi jitu di salbal, nin di sukundil. ⁹Bu ten ku matal; bu mon na sedu purmeru kontra el pa matal, dipus mon di tudu pobu. ¹⁰Dal ku pedras tok i muri, pabia i buska lunjusiu di SIÑOR bu Deus ku tirau di Ejitu, di tera di katiberasku. ¹¹Asin tudu Israel na obi, e na sinti medu; ningin na bo metadi ka na torna fasi un kusa mau suma kila.

¹²Si bu obi jinti na papia di un di bu prasas ku SIÑOR bu Deus dau pa bu mora nel, ¹³e fala kuma omis malvadu lanta na bo metadi, e cuci

12.30: Sir 18.3 **12.31:** V 4; Kap 18.9-10; Sir 18.21,26-30; 2 Re 17.17 **12.32:** Kap 4.2 **13.2:** Sai 7.22; Apok 13.13-15 **13.3:** Is 8.19-20; At 17.11; 1 Kor 14.29; Ef 4.14 **13.3:** Kap 8.2; Sal 66.10 **13.4:** Kap 6.13; 30.20; 2 Re 23.3; Mik 6.8; Kol 1.10 **13.5:** Kap 17.7; 18.20; 21.21; 22.21; 1 Re 18.40; Jer 14.14-15; 28.15-17; 29.21-22; Zak 13.3; Apok 19.20 **13.6:** 1 Re 11.4 **13.8:** Dit 1.10; Gal 1.8-9 **13.9:** V 5 **13.10:** Sir 20.2 **13.11:** Kap 17.13; 19.20; 21.21; 1 Tim 5.20

moraduris di prasa, e fala elis: “Bo bin no bai adora utru deusis” (ku nunka bo ka kungsi), ¹⁴bu ta punta-punta diritu pa bu pudi sibi. Si kontra bu ten proba sertu kuma i bardadi ku ki kusa nujenti fasi-du na bo metadi, ¹⁵bu ten ku toma spada, bu mata tudu jinti ku mora na ki prasa, bu kaba ku prasa ku tudu kusas ku sta nel, te ku limarias. ¹⁶Junta tudu rikesa na metadi di prasa, bu kema prasa ku tudu si rikesas tok i kaba, suma oferta ku kemadu pa SIÑOR bu Deus. I na fika danadu pa sempri; i ka na kumpudu mas. ¹⁷Nada di ki kusas ku kondenu pa danadu ka na ojadu na bu mon. Asin raiba di SIÑOR na para yardi; i na ten pena di bo, i mostrau si miserikordia, i fasiu pa bo ciu, suma ki jurmenta pa bu papes, ¹⁸si bu obdisi palabra di SIÑOR bu Deus, ku tudu si mandamentus ku N na dau aos, bu fasi kil ki diritu dianti di SIÑOR bu Deus.

Leis pa pobu di Deus

(Sir 19.27-28; 21.5)

14 ¹Bo sedu fijus di SIÑOR bo Deus. Ka bo laña bo kurpu, nin ka bo rapa kabelu na parti di frenti di bo kabesa pabia di algin ku muri. ²Abos i pobu sagradu pa SIÑOR bo Deus. SIÑOR kuji bos di

tudu rasas na mundu pa bo sedu si pobu spesial.

Limarias ku dibi di kumedu ku kilis ku ka dibi di kumedu

(Sir 11.1-47)

³Ka bo kume nin un kusa nujenti. ⁴Esis i limarias ku bo pudi kume: Baka, karnel, kabra, ⁵gazela, frintamba, bufalu, kabra-matu, baka di yagu, turu brabu ku antilopi. ⁶Bo pudi kume tudu limarias ku tene uña findidu na dus, ku ta rumina. ^a⁷I ten utrus ku ta rumina, o e tene uña findidu, ku bo ka dibi di kume, ku sedu kamelu, lebri ku kueliu, pabia e ta rumina ma e ka tene uña findidu. E ka sedu puru pa bos. ⁸Purku tamba i ka puru pa bos; i tene uña findidu ma i ka ta rumina. Ka bo kume karni de limarias ku kaba di comadu, nin ka bo toka na se kadaver.

⁹Na metadi di tudu limarias ku ta vivi na yagu, bo pudi kume kil ku tene barbatanas ku skama. ¹⁰Ma tudu kil ku ka tene barbatanas tudu ku skama, ka bo kumel; i ka puru pa bos.

¹¹Bo pudi kume tudu kacu puru, ¹²ma esis i kilis ku bo ka dibi di kume: Agia, kebrantós, mañoti, ¹³jugude, pega, tudu koldadi falkon, ¹⁴tudu koldadi korvu, ¹⁵avestruz, moşu, kuku, tudu koldadi gavion, ¹⁶bufu, kuruża, gralia, ¹⁷sisni, pilikanu, korvu di mar, ¹⁸segoña, tudu koldadi garsa, popa ku mursegu.

¹⁹Tudu insetu ku ta bua i ka puru pa bos, i ka pudi kumedu, ²⁰ma bo pudi kume insetus ki puru. ^b

13.14: Kap 17.4; 19.18; Num 35.30 **13.15:** Şef 20.48

13.16: Jos 6.26 **13.17:** Kap 7.26 **14.1:** Sai 4.22-23;

Jer 3.19; Jon 1.12; 11.52; Rom 8.16; 9.8,26; Gal 3.26;

1 Jon 3.1 **14.2:** Sai 19.5-6 **14.3:** Sir 20.25; Ez 4.14

^a **14.6** *Rumina* signifiكا torna mastiga paja ku sai di stomagu pa boka. ^b **14.20** *Insetus ki puru:* Sir 11.22 fala kuma, gamfañoti, solyan, grilu ku agab pudi kumedu.

²¹Limaria ku muri sin i ka mata-
du, bo pudi dal pa kualker stranjeru
ku sta na bo prasa, pa i kumel, o bo
pudi bindil pa un ospri, ma ka bo
kumel, pabia bo sedu pobu sagra-
du pa SIÑOR bo Deus.

Ka bo kusña kabritu ku liti di si
mame.

Dizimus

²²Kada anu bu ten ku separa un
desimu parti di tudu prudutu di
bu labur. ²³Bai danti di SIÑOR bu
Deus na kau ki kuji pa pui si nomi
la, bu kume dizimu di bu miju, bu
biñu nobu ku bu azeiti, ku purme-
ru fijus di bu baka ku karnel, pa
bu bin sibi rispita SIÑOR bu Deus
sempri. ²⁴Si kau ku SIÑOR bu Deus
na kuji pa pui si nomi la fika lunju
di bu kasa, si SIÑOR bu Deus ben-
suau tok bu ka pudi karga tudu ki
dizimu na ki kamiñu kumpridu,
²⁵bu pudi bindil, bu leba diñeru
na mon, bu bai pa ki kau ku SIÑOR
bu Deus kuji. ²⁶Si bu ciga la, bu pu-
di kumpra tudu kusa ku bu misti
ku ki diñeru, suma bakas, karnel,
biñu ku bibida forti, ku tudu utru
kusas ku bu dija. Asin bu ta kumel
la danti di SIÑOR bu Deus, bu kon-
tenti, abo ku bu familia. ²⁷Ka bu
diskisi di levita ku sta na bu prasa,
pabia i ka tene terenu nin yardan-
sa suma ku bu tene.

²⁸Na kabantada di kada terseru
anu bu ta tira tudu dizimus di bu
kebur na ki mesmu anu, bu raka-
dal dentru di bu prasa. ²⁹Utru jinti
ku sta na bu prasa, suma levita ku
ka tene terenu nin yardansa suma

ku bu tene, ku stranjeru ku orfan
ku viuva, e ta bin kume, e farta, pa
SIÑOR bu Deus pudi bensuau na
tudu tarbaju ku bu na fasi.

Anu di diskansu

(Sir 25.1-7)

15 ¹Na kabantada di kada se-
ti anu bu ta purda dibidas.
²Asin ki na fasidu: Si algin pistaba
si kumpañer o si ermon un kusa, i
ten ku purdal, i ka na kobral el, pa-
bia purdon di SIÑOR i anunsiadu.
³Bu pudi kobra stranjeru dibida,
ma kil ku bu ermon dibi, bu ta
purdal el. ⁴I ka dibi di ten koitadi
na bo metadi, pabia SIÑOR bu Deus
na bensuau ciu na tera ki na dau pa
bu tenel suma yardansa, ⁵si bu pui
sintidu pa obdisi palabra di SIÑOR
bu Deus, bu pratika ku mpeñu tu-
du e mandamentus ku N na dau
aos. ⁶SIÑOR bu Deus na bensuau
suma ki fala; asin bu na pista pa
manga di nason, ma abo bu ka na
pista di ningin. Bu na manda riba
di manga di nason, ma elis e ka na
manda riba di bo.

⁷Si i ten un koitadi na metadi di
bu ermons israelita na kualker pra-
sa di tera ku SIÑOR bu Deus na dau,
ka bu ndurusi bu korson, nin ka bu
fasi risu mon pa bu ermon koitadi,
⁸ma yabri bu mon diritu pa el, bu
pistal, di bon vontadi, tudu kil ki
pirsisa del. ⁹Toma sintidu pa ka da

14.21: Sir 17.15 **14.22:** Kum 14.20 **14.27:** V 29;
Kap 12.12 **14.28:** Kap 26.12-13; Am 4.4 **15.1:** Kap 31.10;
Ne 10.31 **15.3:** Kap 23.20 **15.6:** Kap 28.12-13
15.7: Tia 2.15-16; 1 Jon 3.17 **15.8:** Sir 25.35
15.9: Kap 24.15; Jo 34.28; Dit 21.13; Mat 25.41-45

lugar pa un pensamentu malvadu, pa bu fala: “Setimu anu, ku sedu anu di purda dibida, i sta ja per-tu;” asin bu jubi bu ermon koitadi ku mau rostu, bu ka dal nada. Si i coma pa SIÑOR kontra bo, bu na ojadu kulpadu di pekadu. ¹⁰Dal ku mon abertu; ka bu miskiña na bu korson ora ku bu na dal. Si bu da di bon korson, SIÑOR bu Deus na bensuau na tudu kil ku bu na fasi ku bu mon. ¹¹Sempri i na ten jinti koitadi na metadi di Israel. E ku manda N dau ordi, N falau: Yabri diritu bu mon pa bu ermon ku ten falta, kil ki koitadi na bu tera.

Libertason di katibus

(Sai 21.1-11)

¹²Si bu kumpra un israelita, omi o minjer, pa i sedu bu katibu, i na sirbiu pa seis anu, ma na setimu anu bu na largal. ¹³Ora ku bu na dispidil, ka bu mandal mon limpu. ¹⁴Yabri bu mon bu dal un parti di kil ku SIÑOR bu Deus bensuau ku el, di limaria, biñu ku miju. ¹⁵Lembra kuma bu seduba katibu na tera di Ejitu, ma SIÑOR bu Deus libertau di la. E ku manda N na dau e ordi aos.

¹⁶Si bu katibu falau kuma i ka misti sai na bu mon, pabia i amau ku bu familia, i sinti kuma i sta diritu na bu mon, ¹⁷bu ta toma guja gros, bu fural oreja kontra porta; i

ta sedu bu katibu pa sempri. Bu ta fasi mesmu kusa ku katibu femia.

¹⁸Ka bu oja kuma i kansadu pa bu larga bu katibu, pabia, na ki seis anu, ki tarbaju ki fasi pa bo i bali dus bias mas di ki tarbaju di algin ku bu na paga. Si bu largal, SIÑOR bu Deus na bensuau na tudu ku bu na fasi.

Purmeru fijus di limarias

¹⁹Tudu limaria macu ku sedu purmeru fiju di si mame, na metadi di bu bakas ku karnel, bu na pul aparti pa SIÑOR bu Deus. Turu ku sedu purmeru fiju di si mame, bu ka na pul tarbaja, nin bu ka na tiskia purmeru fiju di bu karnel. ²⁰Kada anu abo ku bu familia bo na kume elis danti di SIÑOR bu Deus na kau ki na kuji. ²¹Ma si i tene kualker difeitu, si i manku o segu, o i tene kualker utru difeitu, ka bu sakrifikal pa SIÑOR bu Deus. ²²Bu pudi kumel na bu prasa; algin puru ku kil ki ka puru pudi kumel, suma ora ke na kume gazela. ²³Ka bu kume si sangi; bu na darmal na con suma yagu.

Paskua

(Sai 12.1-20)

16 ¹Guarda festival di Paskua pa SIÑOR bu Deus na mis di Abib, pabia i na ki mis ki tirau di Ejitu di noti. ²Sakrifika karnel o baka di Paskua pa SIÑOR bu Deus na kau ki na kuji pa pui si nomi la. ³Ka bu kume pon ku kumpudu ku fermentu juntu ku karni di Paskua, ma pa seti dia bu na kume pon sin

15.10: 2 Kor 9.7-11; 1 Tim 6.18-19 **15.10:** Kap 14.29; 24.19; Sal 41.1-2; Dit 11.24-25; Is 58.10; Fil 4.18-19; Eb 13.16 **15.11:** Mat 26.11; At 11.28-30; 2 Kor 8.1-9 **15.12:** Sir 25.39-41 **15.15:** Sai 20.2; Sir 22.33 **15.19:** Sai 13.2 **15.21:** Sir 1.3 **15.22:** Kap 12.15,21-22 **15.23:** Sir 3.17 **16.1:** Sai 12.2,41-42

fermentu, ku ta comadu pon di sufrimentu, pa bu pudi ba ta lembra sempri di ki dia ku bu sai kinti-kinti na tera di Ejitu. ⁴Na ki seti dia i ka na ojadu nin fermentu na tudu bu tera; tamba karni ku bu sakrifika di tardi na purmeru dia i ka pudi sobra tok sol mansi.

⁵Bu ka pudi sakrifika Paskua na kualker un di bu prasad ku SIÑOR bu Deus dau, ⁶ma son na kau ku SIÑOR bu Deus na kuji pa pui si nomi la. La ku bu na sakrifika Paskua, di tardi, ora ku sol na noti, na aniversariu di bu saida di Ejitu. ⁷Yasal, bu kume na kau ku SIÑOR bu Deus kuji; parmaña bu ta riba pa bu kau. ⁸Duranti seis dia bu na kume pon ku ka tene fermentu; na setimu dia bu na tene juntamentu pa SIÑOR bu Deus; bu ka na fasi nin un tarbaju na ki dia.

Festival di kebur, di semanas o di Pentekostis

(Sai 34.22; Sir 23.15-21)

⁹Disna di dia ku bu pui noroto na kebur, kumsa fasi konta di seti semana. ¹⁰Dipus bu ta fasi festival di semanas pa SIÑOR bu Deus, bu leba oferta di bu libri vontadi, konformi benson ku SIÑOR bu Deus benuau ku el. ¹¹Abo, bu fijus macu ku femia, bu katibus macu ku femia ku levita ku sta na bu prasa, ku stranjeru ku orfan ku viuva ku sta na bu kau, bo ta kontenti danti di SIÑOR bu Deus na kau ki kuji pa pui si nomi la. ¹²Lembra kuma bu seduba katibu na Ejitu, bu obdisi tudu e regras.

Festival di barakas

(Sir 23.33-43)

¹³Dipus di bu kaba masa miju, bu pirmi uvas, bu ta guarda festival di barakas pa seti dia, ¹⁴bu kontenti na ki festival, abo ku bu fijus macu ku femia, bu katibus macu ku femia, ku levita, stranjeru, orfan ku viuva ku sta na bu prasa. ¹⁵Bu na guarda seti dia di festival pa SIÑOR bu Deus na kau ki na kuji, pabia SIÑOR bu Deus na benuau na tudu bu kebur ku tudu bu tarbaju; pa kila bu dibi di sta kontenti.

¹⁶Tudu omi ten ku pursenta danti di SIÑOR bu Deus tris bias kada anu, na kau ku SIÑOR kuji: na festival di pon sin fermentu, festival di semanas ku festival di barakas. E ka na pursenta na ki festival danti di SIÑOR mon limpu. ¹⁷Kada kin i na leba oferta konformi benson ku SIÑOR Deus dal.

Juisis

¹⁸Pui juisis ku fungsionarius pa kada jorson na porton di tudu prasad ku SIÑOR bu Deus dau, pa e julga pobu ku justisa. ¹⁹Ka bu tursi justisa, ka bu fasi skuju di jinti, nin ka bu seta suku di bas, pabia suku di bas ta sega uju di jinti jiru, i ta tursi palabra di justus. ²⁰Justisa diritu, el son ku bu na fasi, pa bu pudi vivi, bu kontinua tene bu yardansa na tera ku SIÑOR bu Deus na dau.

16.6: Num 9.3 **16.9:** Sai 23.16; Num 28.26-30;

1 Kor 16.8 **16.11:** Kap 12.7 **16.13:** Num 29.12

16.16: Sai 23.14-17; 34.22-23 **16.18:** Kap 17.5; 21.19;

25.7; Sai 18.21; Rut 4.1; Jo 29.7; Dit 31.23; Am 5.15;

Zak 8.16 **16.19:** Sai 23.2,6-8; Sir 19.15; 1 Sam 12.3;

Ekl 7.7; Ab 1.4; Sof 3.3-5

²¹Ka bu firmanta kualker po dedikadu pa Aserá lungu di altar ku bu kumpu pa SIÑOR bu Deus, ²²nin ka bu lantanda kuluna sagradu, pabia SIÑOR bu Deus nuju ki kusas.

Kastigu di idulatria

17 ¹Ka bu sakrifika pa SIÑOR bu Deus un turu o karnel ku tene difeitu o kualker kusa ku ka sta bon, pabia es i ta sedu un kusa nujenti pa SIÑOR bu Deus.

²Si i ojadu na bo metadi, na kualker di prasas ku SIÑOR bu Deus na dau, un omi o minjer ku fasi mal na uju di SIÑOR bu Deus, i kebra si kontratu, ³i bai sirbi utru deusis, i mpina pa elis, o pa sol, lua o strelas di seu, un kusa ku sta kontra ña ordi, ⁴si i ciga na bu kuñisimentu, bu ta punta-punta del. Si bu oja proba kuma i bardadi ku ki kusa nujenti fasidu na Israel, ⁵bu ta leba ki omi o minjer ku fasi ki kusa mau pa porton di prasa, bu dal ku pedra tok i muri. ⁶Ma omi pudi matadu son pa tustumuñu di dus o tris jinti; i ka pudi matadu son pabia di tustumuñu di un algin. ⁷Ki tustumuñas ku na sedu purmeru jinti pa ferca pedra kontra el; dipus tudu jinti e ta junta ku

elis pa matal. Asin bu na tira ki mal na bo metadi.

Julgamentu di kasus kansadu

⁸Si un kasu tisidu pa bo na porton di bu prasa ku sedu kansadu dimas pa bu julga, suma ora ku algin matadu, o dus jinti na keša ñutru, o jinti molosta ñutru, bu ta lanta bu bai pa kau ku SIÑOR bu Deus na kuji, ⁹nunde saserdotis levita, tambi nunde juis ku na julga na ki tempu; bu na pursenta kasu; elis e ta kontau kil ke disidi. ¹⁰Dipus bu ten ku fasi konformi ki disison ke dau na kau ku SIÑOR na kuji; toma sintidu pa bu fasi tudu na manera ke nsinau. ¹¹Bu ten ku fasi konformi ki lei ke nsinau, tambi konformi ki disison ke kontau. Ka bu disvia, nin pa direita, nin pa skerda, di kil ke falau. ¹²Kualker omi ku yalsa si ombra, i ka seta obi juis, nin saserdoti ku sta la pa sirbi SIÑOR bu Deus, ki omi ten ku matadu. Asin bu ta tira ki mal di Israel, ¹³pa tudu pobu obi, e sinti medu; nunka mas ningin ka na yalsa ombra.

Deveris di rei

¹⁴Ora ku bu yentra na tera ku SIÑOR bu Deus na dau, bu tomal, bu mora nel, bu pudi bin disidi kuma bu misti un rei riba di bo suma tudu utru nasons na roda di bo. ¹⁵Jubi diritu, ora ku bu na pui rei riba di bo, pa i sedu kil ku SIÑOR bu Deus kuji. I ten ku sedu un algin di bu ermons; bu ka pudi pui un stranjeru ku ka sedu bu ermon

16.21: Kap 7.5; Sai 34.13; Şef 6.25; 1 Re 14.15;

16.33; 2 Re 17.16; 21.3-5,7; 2 Kron 33.3; Mik 5.14

16.22: Sir 26.1 17.1: Sir 1.3 17.2: Kap 31.20;

Sir 26.15,25; Jos 7.11,15; 23.16; Şef 2.20; 2 Re 18.12;

Os 6.7; 8.1 17.3: Kap 4.19 17.4: Kap 13.14

17.5: Sir 24.14-16 17.6: Num 35.30 17.7: Kap 13.9

17.7: Şef 20.13 17.8: Sai 18.26; 2 Kron 19.8-10

17.9: Kap 19.16-19; 1 Kron 23.4; Ez 44.24; Mal 2.7

17.13: Kap 13.11 17.14: 1 Sam 8.5-7,19-20; 12.19

17.15: 1 Sam 9.15-17; 10.24; 16.12-13; Jer 30.21

israelita pa i sta riba di bo. ¹⁶Rei ka dibi di buska manga di kabalu pa si kabesa, nin i ka dibi di manda jinti pa Ejitu pa buska manga di kabalu, pabia SIÑOR fala bos: “Nunka mas ka bo riba na ki kamiñu.” ¹⁷Tambi rei ka dibi di kasa manga di minjer, pa si korson ka disvia; nin i ka dibi di junta manga di prata ku uru pa si kabesa.

¹⁸Ora ki sinta na si tronu di renansa, i ta skirbi na un libru pa si kabesa un kopia de lei ku sta na mon di saserdotis levita. ¹⁹Asin i na tenel, pa ba ta leil tudu dias di si vida, pa sibi rispita SIÑOR si Deus, pa obdisi tudu palabras de lei ku e regras, ²⁰pa i ka bin oja kuma el i minjor algin mas di ki si ermons, tambi pa ka i disvia de mandamentu, nin pa direita nin pa skerda. Asin el ku si jorson e na rena na Israel pa manga di tempu.

Diritus di saserdotis

18 ¹Saserdotis ku tudu restu di jorson di Levi e ka na tene terenu nin yardansa na Israel. Se yardansa na sedu ofertas ku ta kemadu pa SIÑOR; i el ke na kume. ²E ka na tene yardansa na metadi di se ermons; i SIÑOR ku sedu se yardansa, suma ki purmiti.

³Ora ku jinti na sakrifika turu o karnel, saserdotis ten diritu di dadu perna di tras, keşada ku stomagu. ⁴Bu na da elis purmeru miju ku bu kebra, ku bu purmeru biñu nobu ku azeiti, ku purmeru lan ku bu tiskia, ⁵pabia SIÑOR bu Deus kuji jorson di Levi na metadi

di tudu bu jorsons pa i firma i sirbi sempri na nomi di SIÑOR.

⁶Un levita ku mora na un prasa na kualker parti di tera di Israel, si i sai i bin ku tudu disežu di korson pa kau ku SIÑOR kuji, ⁷i sirbi na nomi di SIÑOR si Deus suma tudu si ermons levita ta fasi dianti di SIÑOR, ⁸i ten ku kume si kiñon suma elis, nin si i tene diñeru di si kusas ki bindi.

Kustumus nujenti

⁹Ora ku bu yentra na tera ku SIÑOR bu Deus na dau, ka bu remenda kustumus nujenti di ki nasons. ¹⁰Ka ningin ojadu na bo metadi ku ta sakrifika si fiju macu o femia na fugu, nin diviñadur, kil ku ta konta kusas ku na bin sedu, pauteru, futseru, ¹¹jambakus, kil ku ta konsulta dimoniu, botadur di sorti, nin kil ku ta konsulta spiritu di difuntus. ¹²Jinti ku ta fasi e kusas, e nujenti pa SIÑOR; SIÑOR bu Deus na tira ki nasons fora pabia e tene ki kustumus. ¹³Sedu pirfitu dianti di SIÑOR bu Deus. ¹⁴Ki nasons ku bu na toma se tera e ta sukuta diviñaduris ku kilis ku ta konta kusas ku na bin sedu, ma SIÑOR bu Deus tujiu fasi ki kusas.

17.16: 1 Sam 8.11; 1 Re 1.5; 10.26-28; Is 31.1-3

17.16: Kap 28.68; Jer 42.15-16; Os 11.5

17.17: 1 Re 11.1-4 **17.17:** 1 Re 10.21 **17.18:** Kap 5.22;

31.9,25-26; 2 Re 11.12 **17.19:** Jos 1.8; Sal 1.2; 119.97

17.20: Kap 5.32; 28.14; 1 Re 15.5; 2 Kron 34.2; Sal 132.12

18.1: Num 18.20 **18.3:** Sir 7.32-34 **18.4:** Sir 23.10,17;

Num 18.12-24 **18.5:** Num 8.6 **18.8:** 2 Kron 31.2-4;

Ne 12.44 **18.9:** Sir 18.26-27,30 **18.10:** Sir 18.21;

19.26,31; Gal 5.20 **18.12:** Kap 9.4 **18.13:** Kum 6.9;

17.1; Jo 1.1,8; Mat 5.48

Purmesa di un garandi anunsiadur

¹⁵SIÑOR bu Deus na lantandau un anunsiadur suma mi na metadi di bu ermons; el ku bu na obi. ¹⁶Es i kil ku bu pidi SIÑOR bu Deus, na Oreb, na ki dia di juntamentu, oca ku bu fala: “N ka misti obi mas fála di SIÑOR ña Deus, nin N ka misti oja mas e garandi fugu, pa N ka muri.”

¹⁷SIÑOR falan: “Kusa ke fala i bon. ¹⁸N na lantanda elis un anunsiadur suma bo na metadi di se ermons; N na pui ña palabras na si boka; i na konta elis tudu ku N mandal pa i fala. ¹⁹Kualker algin ku ka obi ña palabra ku ki anunsiadur fala na ña nomi, N na pidil konta. ²⁰Ma un anunsiadur ku osa fala un kusa na ña nomi ku N ka mandal pa i fala, o ku fala na nomi di utru deusis, ki anunsiadur ten ku matadu.”

²¹Bu pudi bin punta na bu sintidu: “Kuma ku no na sibi si un palabra ka bin di SIÑOR?” ²²Si palabra ku un anunsiadur fala na nomi di SIÑOR ka bin sedu bardadi, bu ta sibi kuma ki palabra, i ka SIÑOR ku papial, ma i ki anunsiadur propi ku falal. Ka bu ten medu del.

Prasas di rogu

(*Num 35.9-28; Jos 20.1-9*)

19 ¹Dipus di SIÑOR bu Deus kaba ku ki nasons ki na dau

18.15: Kap 34.10; Num 12.4-8; Jon 1.21,45; 7.40; At 3.22-23; 7.37 **18.16:** Kap 5.24-28 **18.18:** Is 51.16; Jon 8.28; 12.49-50; 17.8 **18.19:** Eb 2.3; 3.7-8; 12.25-26 **18.20:** Kap 13.1-5 **18.21:** 1 Jon 4.1-3; Apok 2.2 **18.22:** Dit 26.2; Is 41.22; Jer 28.9 **19.2:** Sai 21.12-13 **19.8:** Kum 15.18

se tera, tambu dipus di bu toma se prasas ku se kasas, bu mora nelis, ²bu na separa tris prasa, kada un na sentru di si area di tera ku SIÑOR bu Deus na dau pa bu tene. ³Tera ku SIÑOR bu Deus na dau pa bu yarda, bu na rapatil na tris reñion. Kumpu stradas pa ki tris prasa, pa tudu omi ku mata algin pudi kuri pa la.

⁴Es i regra aserka di algin ku mata utru, i kuri pa la pa salba si vida: I ten ku sedu algin ku yara, i mata si kumpañoer sin i ka tenelba na sintidu, ⁵suma algin ku bai matu ku si kumpañoer pa korta leña. I lambu mancadu ku ki forsa pa korta po; feru salta na kaku, i paña si kumpañoer, i matal. Ki omi ten ku kuri pa un di ki prasas pa salba si vida. ⁶Si bu ka toma ki midida, vingadur di sangi pudi serka ki omi nkuantu i ten raiba; si kontra kamiño lunju dimas, i pudi pañal, i matal, sin i ka mersi muri, pabia i ka teneba nada na si sintidu kontra si kumpañoer. ⁷I pabia di kila ku N mandau separa tris prasa.

⁸Si SIÑOR bu Deus aumenta bu terenu suma ki jurmenta pa bu papes, si i dau tudu tera ki fala i na da elis, ⁹bu na buri separa mas tris prasa fora di ki purmerus. I na dau ki tera si bu obdisi tudu e mandamentus ku N na dau aos, bu pui elis na pratika, bu ama SIÑOR bu Deus, bu yanda sempri na si kamiños. ¹⁰Separa ki prasas pa ka darma-
du sangi di algin ku ka kulpadu na tera ku SIÑOR bu Deus dau pa bu yarda, pa abo propi bu ka bin sedu kulpadu di darma sangi.

¹¹Si algin ten odiu kontra si kumpañer, i montia manera di yangasal, i lanta pa el, i matal, i kuri pa un di ki prasas, ¹²garandis di si prasa e na manda buskal la, e ntregal na mon di vingadur di sangi pa kila matal. ¹³Bu ka na purdal, ma bu na tira di Israel kulpa di darma sangi di algin ku ka kulpadu. Asin kusas na kuriu diritu.

Pedras di limiti di terenu

¹⁴Ka bu mundanta pedra di frontera di terenu di bu visiñu, ku jinti di antigu pui, oca ke rapati con ku bu yarda na tera ku SIÑOR bu Deus na dau pa bu tene.

Tustumuñas

¹⁵Un tustumuña son ka ciga pa kondena algin pa kualker ofensa o pekadu ki akusadu del, ma i pirsis dus o tris tustumuña pa proba kuma ki algin i kulpadu. ¹⁶Si un tustumuña malvadu lanta kontra algin, i akusal di un krimi, ¹⁷ki dus omi ku sta mitidu na ki kasu e na bai na pursensa di SIÑOR, dianti di saserdotis ku juisis ku na julga na ki tempu. ¹⁸Juisis na punta diritu; si i ojadu kuma ki tustumuña i munturus, i konta son mintida kontra si ermon, ¹⁹bu na fasil suma ki mistiba fasi si ermon. Asin bu ta tira ki mal na bo metadi. ²⁰Restu di pobu na obi ki kusa, e na sinti medu; nunca mas e ka na fasi un kusa suma es na bo metadi. ²¹Ka bu purdal; vida pa vida, uju pa uju, dinti pa dinti, mon pa mon, pe pa pe.

Leis di gera

20¹Ora ku bu sai pa bai geria kontra bu inimigus, bu oja se kabalus ku karus, ku tropas mas ciu di ki di bo, ka bu ten medu delis, pabia SIÑOR bu Deus, ku tirau di tera di Ejitu, i sta ku bo. ²Antis di bo kumsa geria, saserdoti na bin pa frenti, i na papia ku tropas, ³i fala elis: “Omis di Israel, bo sukuta. Aos bo na bai geria ku bo inimigus; ka bo pirdi animu; ka bo ten medu nin ka bo tirmi, nin ka bo panta se dianti, ⁴pabia SIÑOR bu Deus, i el ku na bai ku bos pa geria kontra bo inimigus, pa da bos vitoria.”

⁵Şefis di tropa na punta se jinti: “I ten omi li ku kumpu kasa nobu, i ka dedikal inda? Minjor i riba pa kasa, pa ka i bin bai muri na gera; utru algin ta dedikal. ⁶O i ten tambu omi li ku paranta orta di uva, ku ka kume inda si fruta? Minjor i riba pa kasa, pa ka i bin bai muri na gera; utru algin ta fika i kumel. ⁷O i ten tambu omi li ku tene kumprumis ku minjer, ma i ka kasa ku el inda? Minjor i riba pa kasa, pa ka i bin muri na gera; utru omi ta fika i kasa ku el.” ⁸Şefis na punta inda: “I ten omi li kobardu, ku ten medu na si korson? Minjor i riba pa kasa, pa ka i pui si ermons sinti medu tambu na se korson.” ⁹Ora ku şefis kaba papia, e na kuji utru şefis pa e bai dianti di tropas.

19.12: Kap 27.24; Kum 9.6 **19.14:** Kap 27.17; Jo 24.2; Dit 22.28; 23.10; Os 5.10 **19.15:** Num 35.30
19.16: Sai 23.1,7; Mar 14.55-59; At 6.13 **19.18:** Kap 13.14
19.19: Dit 19.5,9; Dan 6.24 **19.20:** Kap 13.11
19.21: Sai 21.23-25 **20.1:** Kap 1.30; Jos 1.5
20.4: Sai 14.14 **20.7:** Kap 24.5 **20.8:** Num 32.9; Şef 7.3

¹⁰Ora ku bu ciga pa geria kontra un prasa, da elis oportunidadadi di rindi, pa e pui pas. ¹¹Si e seta, e ruspundiu ku pas, e yabriu porton, tudu jinti ku sta la e na sedu katibus pa tarbaja pa bo. ¹²Si e nega fasi pas ku bo, e ntema son pa geria, bu ta taja prasa. ¹³Ora ku SIÑOR bu Deus ntregal na bu mon, mata ku spada tudu omis ku sta la. ¹⁴Bu pudi toma minjeris, mininus ku limarias pa bo, ku tudu kusas ku sta na ki prasa. Usa rikesa di bu inimigus, ku SIÑOR bu Deus dau. ¹⁵Asin ku bu na fasi ku tudu prasad ku sta lunju di bo, ku ka pertensi nasons pertu.

¹⁶Na prasad di ki nasons ku SIÑOR bu Deus na dau pa bu yarda, bu ka na disa nada ku tene folgu ku vida. ¹⁷Kaba ku elis tudu — eteus, amoreus, kananeus, perizeus, eveus ku jebuseus — suma ku SIÑOR bu Deus mandau, ¹⁸pa ka e bin nsina bos fasi tudu kusas nujenti ke ta fasi pa se deusis; asin bo ta bin peka kontra SIÑOR bo Deus.

¹⁹Ora ku bu taja un prasa pa manga di tempu, bu geria kontra el pa tomal, ka bu dana tudu si arvuris ku mancadu, pabia bu pudi kume se fruta. Asin ka bu korta elis. Nta arvuris e sedu omis, pa bu geria kontra elis? ²⁰Arvuris ku bu sibi kuma e ka ta padi fruta ku ta kumedu, bu pudi dana elis, bu korta elis, pa monta elis kontra mura suma

rampa di kamba pa ki prasa ku na geria kontra bo, tok bu batil.

Kasu di matadur diskuñisidu

21 ¹Si un omi ojadu mortu na matu, na tera ku SIÑOR bu Deus na dau pa bu yarda, sin i ka sibidu kin ku matal, ²bu garandis ku juisis na sai, e midi distansia di kau nunde ku kurpu dita nel te na prasad na roda. ³Garandis di prasa ku fika mas pertu di ki difuntu e na toma un baka nobu ku nunca ka pudu kanga riba del pa i tarbaja, ⁴e lebal na un kobon ku nunca ka labradu nin sumiadu, nunde ku yagu na lagua, e kebra si garganti. ⁵Saserdotis di jorson di Levi na bin mati tambi, pabia SIÑOR bu Deus kuji elis pa e sirbil, pa e ben-sua na nomi di SIÑOR, tambi pa e julga tudu keşas ku kasus di violensia, pa e toma disison. ⁶Dipus, tudu garandis di ki prasa mas pertu di ki difuntu e nala ba se mon riba di ki baka ku kebradu si garganti na kobon, ⁷e na diklara, e fala: “I ka no mon ku darma ki sangi, nin no uju ka ojal. ⁸O SIÑOR, seta e sakrifisiu pa purdon di bu pobu Israel ku bu liberta; ka bu pui kulpa di sangi riba di bu pobu Israel di algin ku ka mersi muri.” Asin ki darmamentu di sangi ta purdadu, ⁹ki kulpa ta tiradu riba di bos pabia bo fasi kil ki diritu na uju di SIÑOR.

Minjer ku prindidu na gera

¹⁰Ora ku bu sai pa geria kontra bu inimigus, si SIÑOR bu Deus ntrega elis na bu mon, bu leba utru prezu,

20.11: Jos 9.23-27 **20.14:** Jos 8.2; 11.14; 22.8

20.16: Kap 7.1-4; Sai 23.32-33; Jos 9.24; 10.40

21.5: Kap 17.8-12 **21.6:** Sal 26.6; 51.2,7,14;

Jer 2.22; Mat 27.24 **21.7:** 2 Sam 3.28; Sal 7.3-5

21.8: Jer 26.15

¹¹si bu oja un minjer bonitu na metadi di ki katibus, bu gusta del, bu pudi tomal pa i sedu bu minjer. ¹²Lebal pa bu kasa, nunde ki na rapa kabesa, i korta uñas, ¹³i tira ropa ki bisti oca ki prindidu. Dipus di mora na bu kasa, i cora si pape ku mame un mis ntidu, bu pudi tomal, bu sedu si omi, el i ta sedu bu minjer. ¹⁴Mas tardi, si bu ka bin kontinua gusta mas del, bu ten ku disal pa i bai pa nunde ki misti. Bu ka pudi bindil, nin bu ka na tratal suma katibu, pabia bu disonral.

Diritu di purmeru fiju

¹⁵Si un omi tene dus minjer, i ama un ma i ka ama ki utru, elis tudu dus e padi fiju ku el, si purmeru fiju i di kil ki ka ama, ¹⁶ora ki na ruma yardansa pa si fijus, i ka pudi pui purmeru fiju di ki minjer ki ama danti di fiju di kil ki ka ama, ku sedu si purmeru fiju di bardadi. ¹⁷I ten ku rikuñisi fiju di minjer ki ka ama suma si purmeru fiju, i dal dus bias mas di si rikesa di ki kil ki na da ki utru, pabia el ku sedu purmeru frutu di si forsa; diritu di purmeru fiju i di sil.

Fijus ku ka ta obi

¹⁸Si algin tene un fiju rebeldi ku ta ntema dimas, ku ka ta obdisi si pape ku si mame; nin si i kastigadu, i ka ta obi, ¹⁹si pape ku mame ten ku pegal, e lebal pa garandis na porton di prasa, ²⁰e fala ki garandis: “E no fiju i rebeldi, kaba i ntemus, i ka ta obdisinu; son kume ku cami!” ²¹Tudu omis di se prasa e na dal ku

pedras tok i muri. Asin bu na tira ki mal na bo metadi; tudu jinti di Israel ku obi e noba e na medi.

Kadaveris ten ku tiradu na po

²²Si algin fasi un pekadu ku pul i mersi mortu, si i nforkadu na un po, ²³si kurpu ka pudi durmi la. Bu ten ku nteral na ki mesmu dia, pabia kil ku pindrada na un po i stabas di maldison di Deus. Asin, ka bu kontamina bu tera ku SIÑOR bu Deus dau pa bu yarda.

Amor pa kumpañer

22 ¹Si bu oja turu o karnel di bu kumpañer i na yanda-yanda, ka bu finji kuma bu ka ojal; bu dibi di lebal pa bu kumpañer. ²Si kontra i ka mora pertu di bo, o bu ka sibi kin ki si dunu, bu ta tenel na bu kau te ora ku bu kumpañer bin buskal; bu ta ntregal el. ³Mesmu kusa ku bu na fasi si bu oja buru di bu kumpañer, suma tambi si kamisa, o kualker kusa ki pirdi; ka bu finji kuma bu ka ojal.

⁴Si bu oja buru di bu kumpañer kai na kamiñu, o si turu, ka bu finji kuma bu ka ojal, ma judal lantandal.

Utru leis

⁵Minjer ka pudi bisti ropa di omi, nin omi ka pudi bisti ropa di minjer, pabia SIÑOR bu Deus i nuju algin ku fasil.

21.14: Kap 22.28-29; Sai 21.7-11 **21.17:** Kum 49.3; Sal 105.36 **21.18:** Kap 27.16; Sai 20.12; 21.15,17; 2 Sam 7.14; Dit 13.24; 15.5; 19.18; 22.15; 23.13-14; 29.17; Jer 5.3 **21.23:** Jos 8.29; Gal 3.13
22.1: Sai 23.4-5

⁶Si bu oja niñu di kacu na kamiñu, o na un po o na con, si mame sta riba di si fijus o ovus, ka bu tomal tudu ku si fijus. ⁷Bu pudi toma fijus ma bu ten ku disa mame; asin kusas ta kuriu diritu, bu ta tene vida kumpridu.

⁸Ora ku bu kumpu kasa nobu, bu ten ku taja kankra na roda, pa ka bu tisi kulpa di darmamentu di sangi riba di bu kasa si algin kapli la i kai.

⁹Ka bu sumia dus koldadi simentera na bu orta di uva, pabia si bu fasil, uvas na sedu kontaminadu, suma tambi ki kusa ku bu sumia.

¹⁰Ka bu junta buru ku turu pa elabra.

¹¹Ka bu bisti ropa tisidu ku lan ku liñu tudu juntu.

¹²Fasi borlas na kuartru ponta di panu ku bu ta kubri ku el.

Kastigu pa pekadu seksual

¹³Si un omi kasa minjer, i dita ku el, dipus i ka bin gosta del, ¹⁴i papia mal kontra el, i disfamal, i fala: “Oca ku N toma e minjer, N ka ojal bajuda,” ¹⁵pape ku mame di minjer e na toma lensol ku na proba kuma i seduba bajuda, e lebal pa garandis na porton di prasa. ¹⁶Pape di minjer na fala garandis: “N daña fiju pa i kasa ku e omi, ma omi ka bin gusta del, ¹⁷i disfamal, i fala kuma i ka oja ña fiju bajuda, ma ali proba di kuma i ojal bajuda.” E na distindi ki lensol dianti di garandis di prasa. ¹⁸Garandis na toma ki

omi, e kastigal, ¹⁹e pul paga multa di sen mueda di prata pabia i disfama un bajuda di Israel. E na da ki diñeru pa pape di minjer. Dipus i na fika ku ki minjer; i ka na pudi dispidil tok mortu rapati elis.

²⁰Si ki kusa ku omi fala i bardadi, tambi si proba ka ojadu di kuma i ojadu bajuda, ²¹e na leba minjer pa porta di kasa di si pape; omis di si prasa na dal ku pedra tok i muri, pabia i fasi kusa di borgoña na Israel, manera ki kai ku omi oca ki staba inda na kasa di si pape. Asin bu ta tira ki mal na bo metadi.

²²Si un omi pañadu cai ku minjer kasadu ku utru omi, elis tudu dus e na matadu. Asin bu ta tira e mal na tera di Israel.

²³Si i ten un bajuda ku toma kumprumis pa kasa ku omi, si utru omi bin ojal na prasa, i dita ku el, ²⁴bo na leba elis pa porton di ki prasa, bo da elis ku pedra tok e muri. Minjer na matadu pabia i staba na prasa ma i ka grita; omi na matadu pabia i abusa na minjer di si kumpañer. Asin bu ta tira ki mal na bo metadi.

²⁵Si i la na matu ku omi oja bajuda ku sta pa kasa ku si omi, i pañal, i dita ku el, ki omi ku dita ku el, el son ku na muri. ²⁶Ka bu fasi bajuda nada, pabia i ka fasi kusa ku na pul pa i matadu. E kasu i parsi ku kasu di omi ku lanta kontra si kumpañer i matal, ²⁷pabia i na matu ku omi oja ki bajuda ku staba pa kasa. Bajuda grita, ma i ka ten ningin pa judal pa i kapli.

²⁸Si un omi oja un bajuda ku ka ten kumprumis di kasamenti, i pegal, i

22.6: Sir 22.28 **22.9:** Sir 19.19 **22.10:** 2 Kor 6.14-16
22.12: Num 15.38-39; Mat 23.5 **22.21:** Şef 20.6,10;
 2 Sam 13.12-13 **22.22:** Sir 20.10; Eb 13.4
22.28: Sai 22.16-17

dita ku el; si e bin pañadu, ²⁹ki omi ku dita ku bajuda i na da pape di bajuda sinkuenta mueda di prata. I ten ku kasa ku bajuda pabia i abusa nel; nunka i ka pudi dispidil tok mortu rapati elis.

³⁰Nin un omi ka dibi di toma w di si pape, pa ka tisi borgoña riba di si pape.

Jinti ku ka ten diritu di sta na juntamentu

23 ¹Omi ku kapadu, o i tene si macundadi kortadu, i ka pudi mati na juntamentu di SIÑOR.

²Algin ku padidu fora di kasamenti legal i ka pudi mati na juntamentu di SIÑOR, nin si fijus ka pudi mati, mesmu te na si desimu jorson.

³Nin un amonita nin moabita, nin se fijus, mesmu te na desimu jorson, e ka pudi mati na juntamentu di SIÑOR. ⁴E ka sai ku pon ku yagu pa risibiu na kamiñu, oca ku bu na binba di Ejitu, ma e luga Balaon, fi-ju di Beor, di Petor di Mesopotamia, pa i bin maldisuau. ⁵SIÑOR bu Deus ka seta obi Balaon; i fasi ki maldison pa i sedu benson, pabia SIÑOR bu Deus amau. ⁶Ka bu buska pas ku elis, nin ka bu juda elis nkuantu bu sedu nason.

⁷Ka bu nuju un edomeu, pabia i bu ermon, nin ka bu nuju un ejipsiu, pabia bu seduba stranjeru na si tera. ⁸Se bisnetus ku se jorson pa dianti e pudi mati na juntamentu di SIÑOR.

Susidadi na kampamentu

⁹Ora ku bu sai ku tropas kontra bu inimigus, libra di tudu kusa

impuru na kampamentu. ¹⁰Si un omi sta impuru pabia simenti di kopula sai nel di noti, i ten ku sai fora di kampamentu, i fika la. ¹¹Di tardiñu i ta laba kurpu; ora ku sol kai i ta riba pa kampamentu.

¹²Ranja un kau fora di kampamentu nunde ku bu pudi bai altu. ¹³Juntu ku bu ekipamentu bu ten ku tene un pá pikininu. Ora ku bu bai altu, bu na koba koba; dipus bu ta kubril. ¹⁴SIÑOR bu Deus ta yanda na metadi di bu kampamentu, pa difindiu, tambi pa dau vitoria riba di bu inimigus. Pabia di kila, bu kampamentu ten ku sedu puru, pa i ka oja kusa fiu na bo, i dau kosta.

Leis aserka di utru kusas

¹⁵Si katibu di algin bin roga nunde bo, ka bu ntregal pa si mestre. ¹⁶I pudi fika na bo metadi, na kau ki kuji na kualker di bu prasas; ka bu maltratal.

¹⁷Na metadi di fijus di Israel i ka na ten nin omi nin minjer ku na bindi si kurpu na mau vida pa sirvis di templu. ¹⁸Diñeru ngañadu na mau vida, nin si i di minjer o di omi, i ka pudi tisidu pa kasa di SIÑOR bu Deus pa paga kualker votu, pabia SIÑOR nuju e kustumus tudu.

¹⁹Si bu pista diñeru o kumida o kualker utru kusa pa bu ermon

22.30: Kap 27.20; Sir 18.8 **23.1:** Is 56.3-5 **23.2:** Eb 12.8

23.3: Rut 2.6,12; Ne 13.1-2 **23.4:** Num 22.4-5

23.5: Num 24.9 **23.6:** Esd 9.12; Ne 13.23-25

23.7: Kum 25.24-26,30; Num 20.14 **23.10:** Sir 15.16-17

23.14: Sir 26.12 **23.15:** 1 Sam 30.15; Ob 14; Filem 10-12

23.17: Kum 19.4-5; Sir 19.29; Șef 19.22; 1 Re 14.24; 15.12; 22.46; 2 Re 23.7; Rom 1.27; 1 Kor 6.10; 1 Tim 1.10

23.19: Sai 22.25

israelita, ka bu kobral juru. ²⁰Bu pudi kobra stranjeru juru na kil ku bu pistal, ma ka bu kobra juru na kil ku bu pista bu ermon, pa SIÑOR bu Deus pudi bensusau na tudu bu tarbaju na tera ku bu na bai yarda.

²¹Si bu purmiti SIÑOR bu Deus un kusa, ka bu tarda pa kumpri bu palabra, pabia SIÑOR bu Deus na perau pa bu kumpril; si bu ka fasil, bu na ojadu ku pekadu. ²²Si bu ka fasi purmesa, bu ka na ojadu ku pekadu, ²³ma kil ku bu fala ku bu boka, bu ten ku guardal, bu kumpril, pabia bu da purmesa pa SIÑOR bu Deus di bu libri vontadi, bu diklaral ku bu boka.

²⁴Si bu yentra na orta di uva di bu kumpañer, bu pudi kume tudu uvas ku bu misti, tok bu farta, ma ka bu pui elis na un kusa pa leba. ²⁵Si bu pasa na lugar di bu kumpañer, bu pudi rinka garan di miju ku bu mon pa kume, ma ka bu miti ñoroto na kebur di bu kumpañer.

24 ¹I pudi sedu ku un omi kasa ku minjer; dipus i ka bin gosta del pabia i oja un kusa fiu nel, i skirbi karta di kaba-kasamenti, i dal el, i dispidil di si kasa. ²Minjer pudi sai na si kasa, i bai kasa ku utru omi. ³Ki sugundu omi tambi i pudi bin ka gusta di minjer, i skirbi karta di kaba-kasamenti, i dal el, i dispidil di si kasa; o ki sugundu omi

ku kasal i pudi muri. ⁴Na un kasu suma es, ki si purmeru omi ku dispidil i ka pudi torna risibil pa i sedu si minjer, pabia i sta ja kontaminadu. Si i fasi asin, i ta sedu un kusa nujenti dianti di SIÑOR. Ka bu tisi pekadu pa tera ku SIÑOR bu Deus dau pa bu yarda.

⁵Ora ku un omi kumsa kasa ku si bajuda, i ka dibi di mandadu pa gera, nin i ka dibi di pudu utru kargu publiku. I ten ku fika libri na si kasa pa un anu ntidu, pa el ku si minjer pudi kontenti.

⁶Si bu pista algin, ka bu pul pa i mpiñau si dus pedra di mui, nin mesmu ki pedra di riba, pabia i ta sedu suma i mpiñau si vida.

⁷Si i diskubridu kuma algin furta un di si ermons israelita, pa tenel suma katibu o pa bindil, ki ladron ten ku matadu. Asin bu ta tira ki mal na bo metadi.

⁸Toma sintidu ku mpincu ku ta kamba, bu fasi konformi saserdotis levita nsinau; bu pui sintidu pa obdisi tudu ordis ku N da elis. ⁹Lembra di kil ku SIÑOR bu Deus fasi Mirian na kamiñu, dipus ku bu sai na Ejitu.

¹⁰Si bu pista bu kumpañer un kusa, ka bu yentra na si kasa pa toma ropa ki na dau pa mpiñau. ¹¹Fika la fora; ki omi ku bu pista kusa i na tisiu ki ropa fora. ¹²Si ki omi i koitadi, ka bu bai dita ku ki ropa inda na bu mon. ¹³Ora ku sol na noti, sin falta bu ta tornal el, pa i pudi durmi ku si ropa, i bensusau. SIÑOR bu Deus ta oja kuma bu fasi un kusa ki diritu.

23.21: Num 30.2; Ekl 5.4-6; Jona 2.9 **23.25:** Mat 12.1

24.1: Mal 2.16; Mat 5.31-32; 19.7-9; Luk 16.18

24.4: Jer 3.1 **24.5:** Kap 20.7; Ekl 9.9 **24.7:** Sai 21.16;

1 Tim 1.10 **24.8:** Sir 13.1-46 **24.9:** Num 12.10-15

24.10: Kap 15.8 **24.13:** V 17; Sai 22.26-27; Ez 18.7;

33.15

¹⁴Ka bu splora un tarbajadur pobri ku ten falta, nin si i di Israel o i stranjeru ku mora na un di bu prasas. ¹⁵Si i tarbaja pa bo, bu ta pagal na ki mesmu dia, antis di sol noti, pabia el i koitadi, i na pera risibi si diñeru. Si i ka ojal, i pudi coma pa SIÑOR kontra bo; bu ta ojadu ku pekadu.

¹⁶Papes ka na matadu pabia di krimis di se fijus, nin fijus ka na matadu pa krimis di se papes; kada kin i na matadu pabia di si propi pekadu.

¹⁷Ka bu nega fasi justisa sertu pa stranjerus ku orfans, nin ka bu seta pa viuva mpiñau si ropa. ¹⁸Lembra di kuma bu seduba katibu na Ejitu, ma SIÑOR kaplintiu di la. E ku manda N na dau ordi pa bu fasi asin.

¹⁹Ora ku bu na kebra na bu lugar, si bu diskisi di utru maradura, ka bu riba tras pa tomal; i na fika pa stranjeru, orfan ku viuva, pa SIÑOR bu Deus pudi bensusau na tudu bu tarbaju. ²⁰Ora ku bu saku di bu olivera, ka bu riba tras pa buska kilis ku kapliu; e ta fika pa stranjeru ku orfan ku viuva. ²¹Ora ku bu kuji uvas na bu orta, ka bu riba tras pa buska kilis ku kapliu; e ta fika pa stranjeru ku orfan ku viuva. ²²Lembra di kuma bu seduba katibu na tera di Ejitu; e ku manda N na dau ordi pa bu fasi asin.

25 ¹Si dus omi tene keşa na se metadi, e bai pa kau di fasi justisa pa kasu pudi julgadu, juisis na da roson pa kil ki justu, e na kondena kil ku ten kulpa. ²Si ki kulpadu mersi suti, juis na pul pa i dita, i na manda sutal si dianti ku

ki numeru di şikotiada ku markadu konformi si krimi, ³ma i ka pudi dal mas di ki korenta şikotiada pabia, si i manda dal mas di ki kila, bu ermon na fika disgrasadu na uju di jinti.

⁴Ka bu mara boka di turu ku stan tarbaju di masa arus.

⁵Si ermons morauntu, un delis muri sin i ka disa fijiu, si viuva ka dibi di kasa fora di familia. I obligason di si kuñadu pa tomal, i kasa ku el. ⁶Purmeru fijiu ke padi na stan na nomi di si ermon ku muri, pa si nomi ka pirdi na Israel. ⁷Si si kuñadu ka misti kasa ku el, ki viuva na bai pa garandis na porton di prasa, i na fala: “Ña kuñadu nega pui pa nomi di si ermon kontinua na Israel; i ka misti fasi si dever ku mi.” ⁸Garandis di prasa na comal, e papia ku el. Si i kontinua nega i fala: “N ka misti kasa ku el,” ⁹viuva di si ermon na bai pa el, dianti di garandis, i na tiral sapatu na pe, i na kuspil na rostu, i fala: “Asin ki ta fasidu ku omi ku nega da si ermon un jorson.” ¹⁰Jorson di ki omi i na comadu na Israel: “Familia di diskalsadu.”

¹¹Si dus omi na geria, minjer di un delis ciga pa libra si omi na mon

24.14: Mal 3.5; Tia 5.4 **24.15:** Kap 15.9; Sai 22.23; Sir 19.13; Mat 20.8 **24.16:** 2 Re 14.5-6; 2 Kron 25.4; Jer 31.29-30; Ez 18.20 **24.17:** Kap 1.16-17; 16.19; 27.19; Sai 22.21-22; 23.2-3,6-9; Sal 82.1-4; Dit 31.4-5; Is 1.23; Jer 5.28; 22.3; Ez 22.7,29; Zak 7.9-10 **24.18:** Kap 10.19 **24.19:** Sir 19.9-10 **25.1:** Kap 16.18-20; Sir 19.15 **25.3:** 2 Kor 11.24 **25.4:** Dit 12.10; 1 Kor 9.9; 1 Tim 5.18 **25.5:** Kum 38.8-10; Rut 1.12-13; 3.9; 4.5; Mat 22.24 **25.9:** Rut 4.7-8

di ki utru ku na sutal, si kontra i distindi mon, i pega na omi na kau ki ka dibi di toka, ¹²bu na kortal mon; bu ka na ten pena del.

Pesu ku midida justu

¹³Ka bu tene dus pesu diferenti na bu bolsu, un pa pesa kusas di kumpra, utru pa pesa kusas di bindi. ¹⁴Ka bu tene dus litru diferenti na bu kasa, un garandi, un pikininu. ¹⁵Bu na tene pesus ku mididas justu, pa bu pudi tarda na tera ku SIÑOR bu Deus na dau. ¹⁶SIÑOR bu Deus nuju tudu jinti ku ta fasi nogos na tarpasa.

Amalek na kabadu ku el

¹⁷Lembra di ke ku amalekitas fasiu na kamiñu oca ku bu na bin di Ejitu. ¹⁸Ocau kansadu, sin forsa, e sai pa bo na kamiñu, e atakau di tras, e mata ki frakus ku ka pudiba janti. E ka sinti medu di Deus. ¹⁹Ora ku SIÑOR bu Deus dau diskansu di tudu bu inimigus na roda, na tera ki na dau pa bu tenel suma yardansa, bu ten ku pui nomi di amalekitas diskisidu di un bias na mundu. Ka bu diskisi!

Ofertas di kebur

26 ¹Ora ku bu yentra bu toma tera ku SIÑOR bu Deus na

25.13: Sir 19.35-36; Dit 11.1; 20.10,23; Ez 45.10-11;

Os 12.7; Mik 6.11 **25.19:** Sai 17.14-16; 1 Sam 15

26.2: Kap 16.10; Sai 34.26 **26.3:** Kum 12.7

26.5: Kum 24.4; 25.20; 28.5; 31.17-18; 46.1-7,27;

Sai 1.5,7,12; Os 12.12; At 7.15 **26.6:** Sai 1.9-16,22;

5.7-19 **26.7:** Sai 2.23-25; 3.9; 4.31; 6.5 **26.8:** Sai 12.42;

Sir 22.33 **26.9:** Sai 3.8 **26.11:** Kap 16.11; 28.47;

Sal 63.5 **26.12:** Kap 12.17-19; 14.28-29

dau pa bu yarda, bu mora nel, ²toma purmeru parti di tudu prudutu di ki con, bu pul na un sestu, bu bai pa kau ku SIÑOR bu Deus na kuji pa pui si nomi la. ³Bu na bai pa saserdoti ku sta na sirvis na ki tempu, bu falal: “Aos N diklara danti di SIÑOR bu Deus kuma, N yentra na tera ku SIÑOR jurmenta pa no papes kuma i na danu el.” ⁴Saserdoti na toma ki sestu na bu mon, i finkal danti di altar di SIÑOR bu Deus. ⁵Dipus bu na diklara danti di SIÑOR bu Deus, bu fala: “Ña pape sai di Siria, i yanda-yanda, i bai pa Ejitu ku puku jinti, i mora la; la ki aumenta tok i ciu, i bin sedu garandi nason forti. ⁶Ejipsius maltratanu; no sufri ciu na se mon. E punu na tarbaju obrigatoriu duru. ⁷No klama pa SIÑOR, Deus di no papes; SIÑOR obinu, i jubi pa nos na no kasabi, ku no tarbaju, manera ku no na kalkaduba. ⁸SIÑOR distindi si mon forti, i tiranu di Ejitu, ku garandi sinal meduñu ku milagris; ⁹i tisinu pa e lugar, i danu e tera ku sedu tera riku ku ta pruduzi ciu. ¹⁰Ali N tisi purmeru parti di prudutus di con ku abo, SIÑOR, bu dan.” Dipus bu na pui bu oferta danti di SIÑOR bu Deus, bu na mpina si danti. ¹¹Abo, ku levita ku stranjeru ku sta ku bo, bo na kontenti pa tudu bon kusas ku SIÑOR bu Deus dau, abo ku bu familia.

Orason ku ta kumpaña dizimu

¹²Ora ku bu kaba separa desimu parti di bu prudutus na terseru

anu, ku sedu anu di dizimu, bu ta dal pa levita, ku stranjeru, ku orfan ku viuva ku sta na bu prasa, pa e pudi tene kusa di kume, e farta. ¹³Bu na fala SIÑOR bu Deus: “La na ña kasa N tira dizimu sagradu, N dal pa levita ku stranjeru ku orfan ku viuva, konformi tudu mandamentus ku bu dan. N ka kebra nin un di bu mandamentus nin N ka diskisi delis. ¹⁴N ka kume nada di ki dizimu sagradu oca ku N staba na cur, nin N ka tiral na kasa oca ku N staba impuru, nin N ka pul na cur. SIÑOR ña Deus, N obdisi bu vos, N fasi tudu konformi bu mandan. ¹⁵Na bu morada puru la na seu, jubi pa bu pobu Israel li na tera, bu bensua elis; bu bensua tambi e tera riku ku ta pruduzi ciu ku bu danu, suma ku bu jurmenta pa no papes.”

Pobu spesial di SIÑOR

¹⁶Aos SIÑOR bu Deus na mandau pa bu obdisi e regras ku leis; pui sintidu bu pui elis na pratika ku tudu bu korson ku tudu bu alma. ¹⁷Bu diklara aos pa SIÑOR kuma el i na sedu bu Deus, kuma bu na yanda na si kamiñus, bu guarda si regras, mandamentus ku leis, bu obdisi si palabra. ¹⁸SIÑOR diklara aos kuma bu na sedu si pobu spesial, suma ki falau, tambi kuma bu ten ku obdisi tudu si mandamentus, ¹⁹pa i pudi yalsau riba di tudu nasons ki fasi, pa bu pudi tisi lovor ku fama ku onra pa el, pa bu sedu un pobu sagradu pa SIÑOR bu Deus, suma ki fala.

Altar na monti Ebal

27 ¹Moisés, juntu ku garandis di Israel, i da ordi pa pobu, i fala: “Obdisi tudu e mandamentus ku N na dau aos. ²Na dia ku bu kamba Jordon pa tera ku SIÑOR bu Deus na dau, bu na lantanda pedras garandi, bu kaia elis, ³bu skirbi nelis tudu palabras de lei. Dipus di bu kamba pa ki tera riku ku ta pruduzi ciu, ku SIÑOR, Deus di bu papes, na dau, suma ki falau, ⁴si bu sta ja na utru banda di Jordon, bu ta lantanda ki pedras na monti Ebal, bu kaia elis, suma ku N mandau aos. ⁵Tambi bu na kumpu un altar di pedras pa SIÑOR bu Deus; ka bu usa fermentu di feru nelis, ⁶ma usa son pedras ku ka kortadu pa kumpu altar di SIÑOR bu Deus. Bu ta pursenta riba del ofertas kemadu pa SIÑOR bu Deus, ⁷bu sakrifika tambi ofertas di pas, bu kume la, bu kontenti danti di SIÑOR bu Deus. ⁸Na ki pedras ku bu kaia, bu na skirbi ben klaru tudu palabras de lei.”

⁹Moisés, juntu ku saserdotis levita, i papia mas pa tudu Israel, i fala: “O Israel, para atenson, bu sukuta! Gosi ja bu sedu pobu di SIÑOR bu Deus. ¹⁰Asin, bu ten ku obdisi palabra di SIÑOR bu Deus, bu pratika si mandamentus ku si leis ku N na dau aos.”

26.14: Sir 7.20 **26.16:** Kap 5.31-32; Mat 28.20; Jon 14.15, 21-24; 1 Jon 5.2-3 **26.17:** Kap 10.12-13; 13.4; Sai 24.7; Jos 22.5; 1 Re 2.3-4; 2 Kron 34.31 **26.18:** Sai 19.5-6 **27.3:** Sai 3.8 **27.4:** Jos 8.30-33 **27.5:** Sai 20.25 **27.6:** Sir 1 **27.7:** Sir 3; 7.11-21 **27.8:** Ab 2.2 **27.9:** Kap 26.16-18

Maldisons na monti Ebal

¹¹Na ki mesmu dia Moisés da pobu ordi, i fala: ¹²Dipus ku bo kamba Jordon, jorsons ku na firma na Monti Jerizin, nkuantu benson na anunsiadu pa pobu, i esis: Simeon, Levi, Judá, Isakar, José ku Benjamin. ¹³Jorsons ku na firma na Monti Ebal, nkuantu maldison na anunsiadu, i esis: Ruben, Gad, Aser, Zebulon, Dan ku Naftali. ¹⁴Levitas na anunsia pa tudu Israel ku vos al-tu, e fala:

¹⁵“Maldisuadu omi ku labra imažen, o i kumpu un idulu di feru, i pul na un kau sukundidu pa adoral, pabia kusa suma es ku omis kumpu i nujenti pa SIÑOR.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

¹⁶“Maldisuadu kil ku dispreza si pape o si mame.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

¹⁷“Maldisuadu kil ku mundanta pedra di frontera di terenu di si kumpañer.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

¹⁸“Maldisuadu kil ku pui algin segu pa i yara ku kamiñu.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

¹⁹“Maldisuadu kil ku nega fasi justisa sertu pa stranjeru, orfan ku viuva.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

²⁰“Maldisuadu kil ku dita ku minjer di si pape, pabia kila ta tisi borgoña pa si pape.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

²¹“Maldisuadu kil ku ten relason seksual ku kualker limaria.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

²²“Maldisuadu kil ku dita ku si irma, ku junta pape o mame.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

²³“Maldisuadu kil ku dita ku mame di si minjer.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

²⁴“Maldisuadu kil ku mata si kumpañer na sigridu.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

²⁵“Maldisuadu kil ku seta pagadu pa mata algin ku ka ten kulpa.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

²⁶“Maldisuadu kil ku ka kumpri palabras de lei pa konfirma elis.”

Tudu pobu na ruspundi e fala: “Amen.”

27.12: Kap 11.29 **27.13:** V 4 **27.15:** Kap 5.8; Sai 20.4, 23; Is 44.9-10 **27.16:** Kap 21.18-21; Sai 21.17
27.17: Kap 19.14 **27.18:** Sir 19.14 **27.19:** Sai 22.21-22
27.20: Sir 18.8 **27.21:** Sai 22.19 **27.22:** Sir 18.9
27.23: Sir 18.17 **27.24:** Kap 19.11-12; 2 Sam 3.27; 11.15-17; 12.9-12; 20.9-10 **27.25:** Ez 22.12
27.26: Kap 28.15; Jer 11.3-5; Gal 3.10
28.1: Sai 15.26; 1 Re 9.4

Bensons pa obdientis

(Sir 26.3-13; Lei 7.12-24)

28 ¹Si bu para oreja pa kil ku SIÑOR bu Deus na fala, bu pui sintidu pa obdisi tudu si mandamentus ku N na mandau aos,

SIÑOR bu Deus na yalsau riba di tudu nasons di mundu. ²Tudu e bensons na yangasau, e fika riba di bo, si bu obdisi palabra di SIÑOR bu Deus.

³Bu na sortiadu na prasa, tambi na bu lugar di labur.

⁴Bu na sortiadu tok bu padi ciu, tambi na kriason di bu limarias; bu bakas ku karnel na padi ciu, bu lugar na pruduzi ciu.

⁵Bu balai di yurni arus na sortiadu; bu pilon na sortiadu tambi.

⁶Bu na sortiadu ora ku bu yentra; tambi ora ku bu sai bu na sortiadu.

⁷SIÑOR na dau vitoria riba di bu inimigus ku lanta kontra bo; e na sai na un kamiñu son kontra bo, ma e na kuri di bo na seti kamiñu.

⁸SIÑOR na manda si benson riba di tudu tarbaju ku bu na fasi, i inci bu bema. I na bensua na tera ki na dau.

⁹SIÑOR na konfirmu pa bu sedu si pobu sagradu, suma ki jurmenta, si bu obdisi mandamentus di SIÑOR bu Deus, bu yanda na si kamiñus.

¹⁰Asin tudu nasons na mundu na oja kuma bu comadu pa nomi di SIÑOR, e na ten medu di bo. ¹¹SIÑOR na dau manga di rikesa na tera ki jurmenta pa bu papes kuma i na dau, na fijus ku bu na padi, na fijus di bu limarias, tambi na prudutu di bu con.

¹²SIÑOR na yabri seu, si armazen di rikesa, pa manda cuba na bu tera na si tempu, pa bensua tudu tarbaju ku bu ta fasi. Bu na pista pa manga di nason, ma abo, bu ka na pista nada di ningin. ¹³SIÑOR

na pou pa bu sedu kabesa, bu ka na sedu rabu. Si bu para atenson pa mandamentus di SIÑOR bu Deus ku N na dau aos, pa pui elis na praktika, bu na sta sempri riba; nunka bu ka na sta bas. ¹⁴Ka bu disvia, nin pa direita nin pa skerda, di tudu palabras ku N na dau aos, pa bai tras di utru deusis pa sirbi elis.

Maldison pa disobdientis

(*Sir 26.14-46*)

¹⁵Si bu ka para atenson pa palabra di SIÑOR bu Deus, bu ka pui sintidu pa obdisi tudu si mandamentus ku leis ku N na dau aos, tudu e maldison na yangasau, i fika riba di bo.

¹⁶Bu na maldisuadu na prasa, tambi na bu lugar di labur.

¹⁷Bu kufu na maldisuadu, ku bu pilon.

¹⁸Bu na maldisuadu na padi, tambi na kriason di bu bakas ku karnel; bu lugar ka na pruduzi ciu.

¹⁹Bu na maldisuadu ora ku bu yentra, tambi ora ku bu sai bu na maldisuadu.

²⁰Si bu yanda na maldadi, bu bandona SIÑOR, i na manda maldison riba di bo, ku kunfuson ku mufunesa na tudu kil ku bu na fasi, tok bu kabadu ku el, bu pirdi di repenti. ²¹SIÑOR na pui duensa mau pa i pegau, tok i kaba ku bo

28.3: Sal 128; Am 9.13-14; Zak 8.3-5; Mal 3.10-11

28.4: V 11; Sal 107.38 **28.6:** Sal 121.8 **28.8:** Kap 15.10

28.9: Kap 29.13; Sai 19.5-6 **28.10:** Num 6.27

28.11: V 4; Kap 30.9; Dit 10.22 **28.12:** Kap 11.14; 15.6,10;

Joe 2.23-24 **28.15:** Dan 9.11-13; Mal 2.2; Rom 2.8-9

28.20: Kap 4.25-26; Jos 23.16 **28.21:** Num 14.12;

Jer 21.6; 24.10

na tera ku bu na bai toma. ²²SIÑOR na kastigau ku tuberkulosi, febri, incasku, kalur forti, falta di yagu, duensa di plantas ku bulur; es tudu na şatiau tok bu pirdi. ²³Seu ku sta riba di bu kabesa i na sedu di bronzi; con bas di bo i na sedu di feru. ²⁴Te pa SIÑOR dau cuba, i na dau turbada di puera ku reia, ku na kai riba di bo tok bu pirdi.

²⁵SIÑOR na da bu inimigus vitoria riba di bo; bu na sai na un kamiñu kontra elis, ma bu na kuri se dianti na seti kamiñu. Tudu re-nus di mundu na panta si e oja ke ku pasa ku bo. ²⁶Bu kadaver na sedu kumida pa tudu kacus ku ta bua, ku limarias di matu; i ka na ten kin ku na serka elis. ²⁷SIÑOR na kastigau ku cagas suma ejipsius ta tene, ku tumoris, sarna ku koseru ku ka pudi kuradu. ²⁸SIÑOR na kastigau ku dudesa, segera, ku kunfuson di kabesa. ²⁹Bu na palpa-palpa di dia suma segu ku na palpa na sukuru; nada ka na kuriu diritu; bu na kalkadu tudu dia; jinti na furta bu kusas; i ka na ten kin ku na librau.

³⁰Bu na tene kumprumis pa kasa ku minjer, ma utru omi na dita ku el; bu na kumpu kasa ma bu ka

na mora nel; bu na paranta orta di uva, ma bu ka na kume si fruta. ³¹Bu turu na matadu bu dianti, ma bu ka na kume nin un padas di si karni; bu buru na furtadu bu dianti, i ka na tornadu pa bo; bu karnel na dadu pa bu inimigus; i ka na ten kin ku na libral. ³²Bu dianti bu fijus macu ku femia na dadu suma kati-bus pa utru nason. Bu uju na pirdi forsa kada dia, manera di jubi kamiñu si e na bin, ma bu ka na pudi fasi nada. ³³Un pobu ku bu ka kungsi na kume prudutu di bu con ku bu tarbaju. Bu na kalkadu, bu maltratadu tudu dia. ³⁴Bu kabesa na fika mbariadu pa kusas ku bu na oja ku bu uju. ³⁵SIÑOR na kastiga bu juju ku bu perna ku manditas ku ta de dimas, ku ka pudi kuradu; e na sai na bo desdi pata di pe te na kabesa.

³⁶SIÑOR na lebau, abo ku bu rei ku bu pui riba di bo, pa un pobu ku bu ka kungsi, nin abo nin bu papes. La bu na sirbi utru deusis di po ku di pedra. ³⁷Bu na sedu ditu di tudu rasas ku SIÑOR lebau na se metadi; e na fika pasmadu ku ke ku SIÑOR fasiu, ma e na ri di bo.

³⁸Bu na sumia ciu ma bu na kebra puku, pabia gamfañotis na kumel. ³⁹Bu na paranta orta di uva, bu toma konta del, ma bu ka na kuji si uva nin bu ka na bibi si biñu, pabia bicus na kumel.

⁴⁰Bu na tene oliveras na tudu parti di bu tera, ma bu ka na tene azeiti pa unta, pabia azeitonas na konkoñi e kai. ⁴¹Bu na padi fijus macu ku femia ma bu ka na tene elis, pabia e na lebadu pa

28.22: Sir 13.47-59 **28.25:** V 7; Jer 29.18

28.26: 1 Sam 17.44-46; Sal 79.2; Jer 7.33; 16.4; 19.7;

34.20; Ez 39.17-20 **28.27:** Sai 9.8-11; 15.26; 1 Sam 5.6,

9,12 **28.29:** Is 59.10; Sof 1.17; 2 Kor 4.4 **28.30:** Kap 20.6-7;

Jo 31.7-10; Jer 8.10; Mis 5.2; Am 5.11; Mik 6.15; Sof 1.13

28.31: Şef 6.1-4 **28.32:** V 41; 2 Kron 29.9 **28.33:** V 51;

Ne 9.36-37; Jer 5.17 **28.35:** Jo 2.7 **28.36:** V 64;

Kap 4.28; 2 Re 17.6; 24.12-15; 25.6-7,11; 2 Kron 33.11;

Jer 16.13 **28.37:** V 25; Kap 29.22-28; 1 Re 9.7-8;

Joe 2.17 **28.38:** Is 5.10; Jer 12.13; Joe 1.4-7; 2.3-4,25;

Am 4.9; 7.1-2; Mik 6.15; Aşeu 1.6 **28.41:** Mis 1.5

katiberasku. ⁴²Bicus na kume tudu bu arvuris ku plantas di bu con.

⁴³Stranjeru ku mora na bo metadi i na ngaña puder kada bias mas riba di bo; abo bu na ria son pa bas.

⁴⁴I na pistau, ma bu ka na tene pa pistol; el i na sedu kabesa; bu na sedu rabu.

⁴⁵Tudu e maldisons na bin riba di bo, e fika bu tras, e yangasau, tok bu kabadu ku el, pabia bu ka para sintidu pa palabra di SIÑOR bu Deus, pa obdisi si mandamentus ku si leis ku N mandau. ⁴⁶E na sedu sinal ku dimirason pa bo ku bu jorson pa sempri. ⁴⁷Suma ku bu ka sirbi SIÑOR bu Deus ku kontentamentu, ku bon vontadi, oca ku bu teneba ciu rikesa, ⁴⁸asin bu na sirbi bu inimigus ku SIÑOR na manda kontra bo. Bu na fasil ku fomi, ku sedi, sin ropa, ku falta di tudu. SIÑOR na pui un korenti di feru na bu garganti tok i kaba ku bo.

⁴⁹SIÑOR na lantanda kontra bo un nason di lunju, di utru ladu di mundu, ku bu ka kungsi si lingua. I na pika riba di bo di repenti suma agia. ⁵⁰Si omis ta tene rostu brabu; e ka na rispita bejus, nin e ka na sinti pena di mininus. ⁵¹E na kume bu limarias, ku prudutu di bu con, tok fomi kaba ku bo. E ka na disau miju, biñu, azeiti, fijus di bu bakas nin di bu karnel, tok e kaba ku bo. ⁵²Na tudu parti di tera e na taja tudu bu prasas, tok ki muras kumpridu, forti, ku bu fiansasa nelis, e kai. Asin e na atakau na tudu prasas di tera ku SIÑOR bu Deus dau.

⁵³Ora ku bu inimigus tajau, bu na foronta tok bu kume karni di bu propi fijus ku bu padi, ki fijus macu ku femia ku SIÑOR bu Deus dau.

⁵⁴Ki omi mas finu na bo metadi, ku tene bon kriason, i ka na misti rapati nada ku si ermon, nin ku si minjer ki ama, nin ku si fijus ki sobra ku elis inda. ⁵⁵Asin i ka na pati nin un delis un padas di karni di si fijus ki na kume, pabia i ka sobra ku utru kusa na ki tempu di foronta ku inimigus taja tudu bu prasas. ⁵⁶Ki minjer mas finu na bo metadi, ku tene bon kriason, ku sedu finu dimas tok i ka ta osa pui pata di pe na con, i ka na misti rapati nada ku si omi ki ama, nin ku si fijus macu o femia. ⁵⁷I tene si mparia ku sai na si bariga, ku fiju ki kumsa padi; i misti kume elis sukundidu pabia di falta di tudu na ki tempu di foronta ku inimigus taja bu prasas.

⁵⁸Si bu ka pui sintidu pa obdisi tudu palabras de lei ku sta skritu ne libru, bu rispita e nomi gloriosu, meduñu, di SIÑOR bu Deus, ⁵⁹SIÑOR na manda garandi kastigus meduñu, ku ka na lestu pa kaba, riba di bo ku bu jorson; i na manda tambi duensas mau ku na tarda na bo. ⁶⁰Tudu ki duensas ku bu ta mediba na Ejitu, SIÑOR na torna pui elis riba di bo; e na pegau. ⁶¹Tambi SIÑOR na tisi riba di bo tudu koldadi duensa ku mufunesa ku ka sta skritu ne libru di

28.44: V 12-13 **28.47:** Kap 32.13-15

28.49: Jer 4.13; 5.15; 6.22-23; Mis 4.19;

Os 8.1; Ab 1.6-8 **28.50:** 2 Kron 36.17; Is 47.6

28.52: 2 Re 17.5-6; 24.10-11; 25.1-4; Ne 1.3; Is 5.5

28.53: Sir 26.29 **28.60:** Kap 7.15; Sai 15.26

lei, tok bu kabadu ku el. ⁶²Abos ku seduba ciu suma strelas di seu, bo na bin fika puku, pabia bo ka para oreja pa obi palabra di SIÑOR bo Deus. ⁶³Suma ku SIÑOR kontenti ba ku bos, i fasi bos ben, i aumenta bos, asin tamba ki na kontenti pa dana bos, i kaba ku bos. Bo na rinkadu na tera ku bo na bai toma.

⁶⁴SIÑOR na pajiga bos na metadi di tudu nasons di un parti di mundu pa utru. La bu na sirbi utru deusis di po ku di pedra, ku nin abo nin bu papes ka kungsi. ⁶⁵Na metadi di ki nasons bu ka na ten diskansu, nin kau pa diskansa bu pe. SIÑOR na dau korson ku ka na ten susegu; bu uju na fika kansadu, bu na fika disanimadu. ⁶⁶Bu ka na ten sertesa di bu vida; bu na sinti medu di dia ku di noti. Suguransa ka na ten pa bo. ⁶⁷Parmaña bu na fala: “A! pañan pa i sedu di noti!” Di tardi bu ta fala: “A! pañan pa sol mansi janan!” Bu na fala asin pabia bu korson na bati ku medu, tamba ku kusas ku bu na oja ku bu uju. ⁶⁸SIÑOR na ribantau na barkus pa Ejitu, ki kau ku N falaba kuma nunka mas bu ka na ojal. La bo na bindi bo kabesa suma katibu macu ku femia pa bo inimigus, ma i ka na ten kin ku misti kumpra bos.

Kontratu arnobadu

29 ¹Es i palabra di kontratu ku SIÑOR manda Moisés fasi ku fijus di Israel, na tera di Moab, fora di ki kontratu ki fasiba ku elis na Oreb. ^a

²Moisés coma tudu Israel, i fala elis: Bo oja ku bo uju tudu kil ku SIÑOR fasi Faraó na tera di Ejitu, ku tudu si šefis ku tudu si tera. ³Bo oja ki garandi kastigus, ku ki sinal ku garandi milagris, ⁴ma te gosi SIÑOR ka da bos inda menti di ntindi, nin uju ku ta rapara, nin oreja ku ta obi. ⁵Tudu ki korenta anu ku SIÑOR gia bos na lala, bo ropa ka fika beju nin bo sapatu ka gasta na bo pe. ⁶Bo ka kume pon nin bo ka bibi biñu nin bibida forti. Es tudu sedu pa bo pudi sibi kuma SIÑOR i bo Deus.

⁷Oca ku no ciga ne kau li, Sion, rei di Esbon, ku Og, rei di Basan, e sai e geria kontra nos; no ngaña elis. ⁸No toma se con, no dal pa rubenitas, gaditas ku metadi di jorson di Manasés, pa i sedu se yardansa.

⁹Bo toma sintidu, bo pratika palabras de kontratu, pa kusas pudi kuri bos diritu na tudu ku bo na fasi. ¹⁰Aos abos tudu, bo garandis, kabesas di bo jorsons, bo gubernaduris ku tudu omis di Israel, bo sta danti di SIÑOR bo Deus, ¹¹tudu ku bo mininus ku bo minjeris, ku stranjeru ku mora na bo metadi, ku kilis ku ta buska leña pa bos, suma tamba kataduris di yagu. ¹²Bo sta li pa yentra na kontratu di SIÑOR bo Deus aos, pa seta juramentu ki na fasi ku bos, ¹³pa konfirma aos

28.64: Kap 4.27-28; Jer 9.16; 50.17; Ez 20.23; Luk 21.24

28.67: Jo 7.3-4 **28.68:** Kap 17.16; Jer 43.7; 44.12; Os 8.13

29.1: Kap 5.2; Sai 24.2-8 ^a **29.1 Oreb,** ku sedu Sinai.

29.2: Kap 4.34; 7.18-19 **29.4:** Is 6.9-10; Ef 4.18;

2 Tes 2.10-12 **29.5:** Kap 8.2-4 **29.7:** Kap 2.24-37;

3.1-17 **29.8:** Kap 3.12-13 **29.9:** Kap 4.6; Jos 1.7;

1 Re 2.3; 2 Re 17.15; 2 Kron 15.12; 23.16; 34.31;

Ne 9.38; 10.29; Sal 25.10; 103.17-18; Luk 11.28;

Eb 8.8-13; 12.24; 13.20-21 **29.13:** Kum 17.2-8

kuma bo sedu si pobu, el i sedu bo Deus, suma ki fala bos, suma tambi ki purmiti ku juramentu pa bo papes, Abraon, Isak ku Jakó. ¹⁴N na fasi e kontratu ku e juramentu, ma i ka son ku bos ¹⁵ku sta sikidu li aos dianti di SIÑOR no Deus; tambi i ku kil ku aos ka sta li ku nos.

¹⁶Bo sibi kuma ku no staba na tera di Ejitu, tambi bo sibi kuma ku no pasa na metadi di ki nasons oca ku no na bin. ¹⁷Bo oja se imažens nujenti, ku se idulus di po, pedra, prata ku uru. ¹⁸Bo toma sintidu pa ka i ojadu na bo metadi omi nin minjer nin familia nin jorson ku si korson na disvia di SIÑOR no Deus, pa i bai sirbi deusis di ki nasons, pabia kila ta bin sedu suma rais ku ta nasi pa padi frutu malgos ku ta mata.

¹⁹Algin ku si korson sta disviadu, ora ki obi palabras de maldison, i ta njata na si korson, i fala: “N na ten pas, mesmu ku N kontinua na yanda na ña temusia ku camidera.” Ma es na tisi kastigu garandi. ²⁰SIÑOR ka na misti purdal, ma si raiba ku siumi na yardi riba di ki omi. Tudu maldison ku sta skritu ne libru na kai riba del; SIÑOR na tira si nomi na mundu. ²¹SIÑOR na separa ki omi di tudu jorsons di Israel pa mal kai riba del, konformi tudu maldison di kontratu ku sta skritu ne libru di lei.

²²Mas tardi, bo fijus ku lanta dipus di bos, ku stranjeru ku bin di tera lunju, e na oja kastigus de tera, ku duensas ku SIÑOR kastigal ku el. ²³Tudu con na kemadu, i kubridu

ku sal ku nsofri; nada ka na sumiadu, nada ka na padi; nin paja ka na kirsi. I na sedu suma con di Sodom, Gomora, Admá ku Zeboin, ku SIÑOR kaba ku el na si garandi raiba. ²⁴Tudu nasons na punta: “Pabia di ke ku SIÑOR fasi asin ku e tera? Ke ku manda i ten e garandi raiba ku na yardi asin?”

²⁵Rasposta na sedu es: “I pabia e disa kontratu di SIÑOR, Deus di se papes, ki kontratu ki fasi ku elis oca ki tira elis di Ejitu. ²⁶E bai sirbi utru deusis, e mpina se dianti, deusis ke ka kunsiba, ku SIÑOR pruibu. ²⁷E ku manda raiba di SIÑOR yardi kontra e tera; i tisi riba del tudu maldison ku sta skritu ne libru. ²⁸SIÑOR rinka elis na se tera ku forsa di fugu di si raiba, i bota elis pa utru tera, suma ku no na oja aos.”

²⁹I ten kusas sukundidu ku sedu di SIÑOR no Deus, ma i mostra tudu palabra de lei pa nos ku no fijus, pa no pudi pratikal pa sempri.

Deus ta ten miserikordia pa ripindus

30 ¹Ora ku tudu e kusas bin riba di bo, bu sta na metadi di utru nasons nunde ku SIÑOR bu Deus botau, si di la bu lembra di benson ku maldison ku N pui bu dianti, ²abo ku bu fijus bo konverti pa SIÑOR bo Deus ku tudu bo

29.23: Kum 19.24-26; Šef 9.45; Jer 17.6; Ez 47.11;

Os 11.8; Am 4.11; Sof 2.9 **29.24:** 1 Re 9.8-9; Jer 22.8-9;

Mis 2.15-17 **29.27:** Dan 9.11-14 **29.28:** 1 Re 14.15;

2 Kron 7.20 **29.29:** Jo 11.6-7; Sal 25.14; Dan 2.18-19,

22,27-30; Am 3.7; Mat 13.35; At 1.7; Rom 16.25-26;

1 Kor 2.16 **30.1:** Kap 4.29-31; Ne 1.8-9; Os 6.1;

Joe 2.12-13

korson, ku tudu bo alma, bo obdisi si palabra konformi tudu ku N manda bos aos, ³SIÑOR bo Deus na ten pena di bos, i ribanta bos di bo katiberasku, i na torna junta bos di tudu nasons nunde ki spaja bos. ⁴Mesmu ku bo lebadu pa tera mas lunju na mundu, desdi la SIÑOR bo Deus na junta bos, i tisi bos ⁵pa tera di bo papes, pa bo tenel. I na fasi bos ben, i na buri bos pa bo ciu mas di ki bo papes. ⁶SIÑOR bu Deus na tira maldadi di ^a bu korson, ku korson di bu fijus, pa bu pudi ama SIÑOR bu Deus di tudu bu korson ku bu alma, pa bu pudi tene vida. ⁷SIÑOR bu Deus na pui tudu ki maldisons riba di bu inimigus, ku kilis ku ten odiu kontra bo, e pirsigiu. ⁸Bu na torna para sintidu pa palabra di SIÑOR, bu na obdisi tudu si mandamentus ku N na dau aos. ⁹SIÑOR bu Deus na pui tudu bu tarbaju pa i rindi ciu; bu na padi manga di fijju, bu limarias tambi na padi ciu, bu con na da manga di prudutu. SIÑOR na torna kontenti ku bo pa fasiu ben, suma ki kontenti ba ku bu papes, ¹⁰si bu para sintidu pa palabra di SIÑOR bu Deus, bu obdisi si mandamentus ku si regras ku sta skritu ne libru di lei, bu konverti pa SIÑOR bu Deus di tudu bu korson ku alma.

30.3; Esd 1.1-4; Sal 147.2; Is 43.5; Jer 29.14; 32.37;

Ez 34.12-13; Zak 8.7-8 ^a **30.6** Tira maldadi di, o sirkunsida. **30.9;** Is 62.5; 65.19; Sof 3.17

30.12: Rom 10.6-9 **30.15:** Kap 11.26; Jer 21.8

30.16: V 6; Jon 14.21 **30.19:** V 15; Kap 31.28; Jos 24.15,22; Sal 119.30,173 **30.20:** Jon 11.25; 14.6; 17.3 **30.20:** Kum 12.7

¹¹E mandamentu ku N na dau aos i ka kansadu dimas pa bo, nin i ka sta lunju di bo. ¹²I ka sta na seu, pa bu punta: “Kin ku na subi la pa tisinu el, pa no pudi obil, no pui na pratika?” ¹³Tambi i ka sta na utru ladu di mar, pa bu punta: “Kin ku na kamba mar pa tisinu el, pa no pudi obil, no pui na pratika?” ¹⁴E palabra sta lungu di bo, na bu boka, na bu korson tambi, pa bu pratikal.

Vida o mortu

¹⁵Jubi, N na pui bu dianti aos vida ku benson, mortu ku maldison. ¹⁶Aos N na mandau pa bu ama SIÑOR bu Deus, bu yanda na si kamiñus, bu obdisi si mandamentus, si regras ku si leis; asin bu na tene vida, bu aumenta; SIÑOR bu Deus na bensusau na tera ku bu na yentra pa toma.

¹⁷Si bu korson disvia, bu ka misti obdisi, bu lebadu pa mpina pa utru deusis, bu adora elis, ¹⁸ali N na diklarau aos kuma, di sertesa bu na kabadu ku el; bu ka na tarda na tera ku bu na kamba Jordon pa bai tene.

¹⁹N coma seu ku tera aos pa e sedu tustumuñas kontra bo di kuma N pui bu dianti vida ku mortu, benson ku maldison. Kuji vida, pa bu pudi vivi, abo ku bu fijus. ²⁰Ama SIÑOR bu Deus, bu para sintidu pa si palabra, bu ciga pertu del, pabia el i bu vida; i na pou pa bu vivi manga di anu na tera ku SIÑOR purmiti ku juramentu pa bu papes, Abraon, Isak ku Jakó, kuma i na da elis el.

Josué kujidu pa toma lugar di Moisés

31 ¹Moisés kontinua papia ku tudu Israel, ²i fala elis: “Gosi N sta ku idadi di sentu i vinti anu; N ka pudi ja mas gia bos. Fora di kila, SIÑOR falan ja kuma N ka pudi kamba Jordon. ³SIÑOR bu Deus, i el ku na kamba bu dianti; i na kaba ku ki nasons pa bu pudi toma se tera. Josué na bai bo dianti, suma ku SIÑOR fala. ⁴SIÑOR na fasi elis suma ki fasi Sion ku Og, ki reis di amoreus, manera ki kaba ku elis ku se tera. ⁵Ora ku SIÑOR ntrega elis na bo mon, bo na fasi elis konformi tudu ordi ku N da bos. ⁶Bo sedu forti, bo ten koražen; ka bo ten medu nin ka bo panta se dianti, pabia SIÑOR bo Deus, i el ku na bai ku bos. I ka na disa bos nin i ka na bandona bos.”

⁷Moisés coma Josué, i falal na pursensa di tudu Israel: “Sedu forti, bu ten koražen, pabia bu na yentra ku e pobu na tera ku SIÑOR purmiti bu papes ku juramentu kuma i na da elis; i abo ku na fasi elis yardal. ⁸SIÑOR i kil ku na bai bu dianti, el i na sta ku bo; i ka na disau, nin i ka na bandonau. Ka bu medi nin ka bu panta.”

Leitura di lei

⁹Moisés skirbi e lei, i ntregal na mon di tudu garandis di Israel ku saserdotis, fijus di Levi, ku ta lebaba arka di kontratu di SIÑOR. ¹⁰Moisés da elis ordi, i fala: “Na fin di kada seti anu, na anu ku markadu pa purda dibidas, na festival di barakas, ¹¹ora ku tudu Israel bin dianti di SIÑOR

na kau ki kuji, bu na lei e lei dianti delis tudu, pa e obi. ¹²Junta pobu, omis, minjeris, mininus, ku stranjerus ku mora na bu prasas, pa e obi, e sibi rispita SIÑOR bu Deus, e pui sintidu pa pratika tudu palabras de lei. ¹³Se fijus ku ka kungsi lei, e ta obi, e sibi rispita SIÑOR bo Deus tudu tempu ke na vivi na tera ku bo na bai kamba Jordon pa toma.”

Deus nkarga Josué pobu

¹⁴SIÑOR fala Moisés: “Gosi bu dia di mortu sta ja pertu. Coma Josué, bo bin pa mi na tenda di juntamentu, pa N dal ordi.” Asin Moisés ku Josué bai pursenta na tenda di juntamentu.

¹⁵SIÑOR bin pa tenda na kuluna di nuven; kuluna para riba di entrada di tenda. ¹⁶SIÑOR fala Moisés: “Bu na bai diskansa ku bu papes; e pobu e na sedu infiel pa mi; e na lanta e bai tras di deusis di ki rasas di tera ke na bai na se metadi; e na disan, e kebra ña kontratu ku N fasi ku elis. ¹⁷Asin N na paña raiba ku elis na ki dia, N bandona elis, N sukundi ña rostu delis; e na ngulidu. Manga di mal ku mufunesa na yangasa elis, tok e punta: ‘Nta tudu e mal ku yangasanu i ka pabia no Deus ka sta na no metadi?’ ¹⁸Na

31.2: Sai 7.7 **31.2:** Kap 3.27; 4.21-22; 32.48-52; 34.7
31.3: Kap 3.28; 9.3; 34.9; Num 27.18-21 **31.4:** Num 21.23-35
31.5: Kap 7.2 **31.6:** Kap 20.1; Num 14.9; Jos 1.5-7,9; 10.25; Eb 13.5 **31.7:** V 23; Kap 1.38; 3.28; Jos 1.6; Dan 10.19 **31.9:** Kap 17.18 **31.10:** Kap 15.1-2
31.11: Jos 8.34-35; 2 Re 23.2; Ne 8; 9.3; At 15.21
31.13: Kap 6.6-7; Kum 18.19; Dit 22.6 **31.15:** Sai 33.9-10; 40.38 **31.16:** Șef 2.12,17,20; 10.6,13; Sal 106.39; Jer 2.13; Os 1.2 **31.17:** Kap 29.20; Șef 2.14-15,20; 2 Kron 15.2 **31.17:** Kap 32.20; Sal 27.9; 30.7; 104.29; Is 8.17; 59.2; Ez 39.23-24,29 **31.17:** Șef 6.13

ki dia N na sukundi ña rostu pabia di tudu mal ke fasi, manera ke da kosta e bai tras di utru deusis.

¹⁹“Gosi, bo skirbi e kantiga pa bos, bo nsinal pa fijus di Israel, bo pui elis pa e kantal, pa i pudi sirbin suma tustumuñu kontra elis. ²⁰Ami N na yentranda elis na tera ku N purmiti se papes ku juramentu, ki tera riku ku ta pruduzi ciu; e na bin kume, e farta, e taka. Dipus e na negan, e kebra ña kontratu, e bai tras di utru deusis pa sirbi elis. ²¹Ora ku ki mal ku mufunesa yangasa elis, e kantiga na testifika kontra elis, pabia se fijus ka na diskisi di kantal. Ami N sibi ja kal ki se sintidu, mesmu antis di N yentranda elis na tera ku N purmiti elis ku juramentu.”

²²Asin, Moisés skirbi ki kantiga na ki dia, i nsinal pa fijus di Israel.

²³SIÑOR da ordi pa Josué, fiju di Nun, i falal: “Sedu forti, bu ten ko-ražen, pabia bu na yentranda fijus di Israel na tera ku N purmiti elis ku juramentu. Ami N na sta ku bo.”

Libru di lei pudu lungu di arka

²⁴Oca ku Moisés kaba skirbi tudu palabras de lei na un libru, disna di kumsada te na kabantada, ²⁵i da e ordi pa levitas ku ta lebaba arka di

kontratu di SIÑOR, i fala elis: ²⁶“Bo toma e libru di lei, bo pul lungu di arka di kontratu di SIÑOR bo Deus, pa i sta la suma tustumuñu kontra bos. ²⁷N kungsi bo disobdiensia ku bo risu garganti. Manera ku bo ta ravolta kontra SIÑOR nkuantu N sta ku vida na bo metadi, ku fadi gora dipus di N muri! ²⁸Bo junta ña dianti tudu garandis di bo jorsons, ku bo gubernaduris, pa N konta elis e palabra na se oreja. N na coma seu ku tera pa e sedu tustumuñus kontra elis. ²⁹N sibi kuma, dipus di ña mortu, kurupson na toma konta di bo vida. Bo na disvia di kamiñu ku N manda bos pa bo yanda nel. Ora ku bo fasi mal na uju di SIÑOR pa lantanda si raiba ku kusas ku bo na kumpu ku bo mon, ki mal na bin yangasa bos.”

³⁰Dipus, Moisés ripiti palabras de kantiga tok i kaba; tudu juramentu di Israel na sukutalba.

Kantiga di Moisés

32 ¹O seu, para oreja;
N na papia;
tera, sukuta palabras
di ña boka.
²Ña nsinamentu
pa i kai suma cuba;
ña palabra
pa i ria suma serenu,
suma cuba ku na yeriyeri
riba di paja nobu,
o suma ora ki na regua plantas.
³N na anunsia nomi di SIÑOR.
Bo ngaba garandesa di no Deus.
⁴El i Roca; kusas ki fasi i pirfitu;
tudu si kamiñus sedu justu.

31.19: Sai 15.1 **31.20:** Kap 32.15; Ne 9.25-26,35; Os 13.6

31.21: Sal 139.1-4; Jon 2.24-25; At 2.23 **31.26:** 2 Re 22.8

31.28: Kap 4.26 **31.29:** Kap 28.15; 2 Kron 34.24

32.1: Kap 4.26; Sal 50.4; Is 1.2; Jer 2.12; 6.19; 22.29

32.2: Sal 72.6; Is 55.10; Os 14.5; Mik 5.7 **32.3:** Kap 5.24;

Sai 34.5-7; 1 Kron 29.11; Sal 29.1-2; 89.15-18; 145.1-10;

150.2 **32.4:** 1 Sam 2.2; 2 Sam 22.2-3,32,47; Sal 42.9;

92.15; Is 32.2 **32.4:** Kum 1.31; 2 Sam 22.31

32.4: Kum 18.25; Sal 99.4; Jer 9.24; Dan 4.37; Os 14.9;

Rom 2.2-3; Apok 15.3-4 **32.4:** Jo 8.3; Sal 100.5; 146.6;

Is 25.1; Jer 10.10; Jon 1.14,17; 14,6

- Deus i bardadi;
 injustisa ka sta nel;
 el i justu, i retu.
- ⁵ Abos bo bida kuruptu
 kontra el,
 bo ka sedu ja si fijus
 pabia di bo manca;
 bo sedu un pobu tortu i mau.
- ⁶ O pobu tulu, sin jiresa,
 asin ku bu ta paga SIÑOR?
 Nta el i ka bu Pape ku kumprau,
 i kumpou, i firmantau?
- ⁷ Lembra di dias di antigu,
 pensa na jinti di tempu pasadu.
 Punta bu pape; i ta kontau.
 Punta bu garandis;
 e ta dau pasada.
- ⁸ Deus ku sta riba di tudu
 i da yardansa pa nasons,
 i separa fijus di Adon,
 kada kin pa si ladu;
 i pui fronteras pa nasons
 konformi numeru di si pobu.
- ⁹ Si propi pobu pertensi SIÑOR;
 i kuji Jakó pa si yardansa.
- ¹⁰ I ojal na lala, na un kau dingidu,
 son bentu ku ta somnaba la.
 I toma konta del, i nsinal,
 i guardal suma minina di si uju.
- ¹¹ Suma ku agia ta buli si niñu,
 i bua riba di si fijus,
 i distindi si asas pa paña elis,
 i leba elis riba di si asas.
- ¹² I SIÑOR son ku gia Israel;
 nin un deus strañu
 ka staba ku el.
- ¹³ Deus pul pa i yanda montadu
 na lugaris altu di tera;
- i dal prudutus
 di con pa i kume;
 i alimental ku mel di roca,
 ku azeiti ku sai na pedra risu,
- ¹⁴ ku mantega di bakas,
 ku liti di karnel,
 ku gurdura di karnelsiñus
 ku di karnel ku kabra
 macu di Basan,
 ku trigu di ki mas finu.
 I bibi biñu puru,
 ku sedu sangi di uvas.
- ¹⁵ Jesurun ^a taka, i da ponta-pes;
 i farta kumida, i bida gurdu.
 I disa Deus, kil ku kumpul;
 i nega Roca ku salbal.
- ¹⁶ Pobu di Israel
 lantanda siumi di SIÑOR
 pabia di deusis strañu;
 e pul raiba
 ku se idulus nujenti.
- ¹⁷ E pursenta sakrifisius
 pa dimonius,
 ma i ka pa Deus.
 E sakrifika pa deusis
 ke ka kunsiba,
 deusis nobu
 ke kumsa na kungsi,
 deusis ku bo papes
 ka tenba medu delis.

32.5: Şef 2.19; Is 1.4; Os 9.9 **32.6:** Sai 4.22; 15.16;
 Jo 10.8; Sal 74.2; 95.6; 100.3; Is 27.11; 43.1,7; 44.2;
 Mat 6.9; Rom 8.14-15; 1 Kor 6.20; Gal 3.26; 4.6;
 1 Jon 3.1-2 **32.7:** Kap 4.32; Sai 13.14; Şef 6.13;
 Sal 77.5,11-12; Is 46.9; 63.11 **32.8:** Kum 10.25; 11.9;
 At 17.26 **32.9:** Kap 26.18-19; 1 Sam 10.1; Sal 78.71;
 135.4; Jer 10.16 **32.11:** Sai 19.4; Is 40.31
32.12: Kap 1.31; Ne 9.12; Sal 78.14,52-53; Is 43.11-12
32.13: Is 58.14 **32.13:** Jo 29.6; Sal 81.16

^a **32.15** *Jesurun* signifiika algin retu; utru ora i ta usadu
 pa Israel. **32.15:** Kap 31.20; 33.5,26; 1 Sam 2.29;
 Jer 5.28 **32.16:** Sai 34.14; 1 Re 14.22; 2 Re 23.13
32.17: Kap 28.64; Sir 17.7; Şef 5.8; Jer 44.3

- 18 Bu diskisi di Roca ku padiu,
bu ka mporta
ku Deus ku formau.
- 19 SIÑOR oja kila,
i paña raiba kontra si fijus
macu ku femia, i nega elis.
- 20 I fala: “N na sukundi
ña rostu delis,
N na jubi kuma ku se
kabantada na sedu,
pabia e sedu un pobu tortu,
fijus ku ka sedu di fiansa.
- 21 E lantanda ña siumi
ku kil ku ka sedu Deus;
ku se idulus e pun pa
N paña raiba.
Asin N na pui elis
na kumbosadia
ku kilis ku ka sedu pobu;
N na pui elis raiba
ku un nason
ku ka ten ntindimentu.
- 22 Ña raiba sindi un fugu
ku na kema te la bas
na mundu di mortu.
I na kaba ku tera
ku si prudutus;
i na kema raisis di montis.
- 23 “N na monta malis riba delis;
N na manda tudu
ña flešas kontra elis.
- 24 Kurpu na kaba
ku elis pabia di fomi;
N na kastiga elis
ku duensas meduñu.
N na manda limarias
brabu pa ataka elis,
ku venenu di kobras.
- 25 La na rua, spada na mata;
la dentru, medu na toma konta.
Rapasis na muri,
tudu ku bajudas,
mininus ku na mama
ka na kapli,
nin omis di kabelu branku.
- 26 N falaba kuma
N na spaja elis
pa tudu parti;
se lembransa na diskisidu
na metadi di jinti.
- 27 Ma N ka misti
pa inimigus njata,
pabia e pudi bin sedu nganadu,
e fala: ‘Vitoria i di no mon;
i ka SIÑOR ku fasi tudu e kusa.’”
- 28 Elis e sedu nason
ku ka ten juisu;
ntindimentu ka sta nelis.
- 29 I ta bon ba pa e sedu jiru,
pa pudi ntindi e kusa,
pa nota kuma ki na sedu
na kabantada.
- 30 Kuma ku un omi
el son i pudi serka mil,
o dus omi pudi pui
des mil pa e kuri,
si i ka kuma se Roca bindi elis,
SIÑOR ntrega elis?
- 31 Pabia roca di no inimigus
i ka suma no Roca;
no inimigus propi e sibi kila.

32.18: Is 17.10; Jer 2.32; Os 8.14; Ez 22.12

32.20: Kap 31.17-18; Jo 13.24; 34.29; Is 64.7

32.21: Rom 9.25; 10.19; 11.11-14 32.22: Mis 2.3; 4.11

32.23: Sir 26.18,24; 2 Sam 22.15; Sal 7.12-13; Ez 5.16

32.24: Sir 26.22; Jer 14.18; Mis 4.4-9; 5.10; Ez 5.17;

14.15,21 32.25: Jer 9.21; Mis 1.20; 2.19-22; Ez 7.15

32.26: Kap 28.64 32.27: Sai 32.12; Ez 20.13-14

32.29: Is 47.7; Jer 5.31; Mis 1.9 32.30: Sir 26.8;
2 Kron 24.24; Is 30.17 32.30: Šef 2.14; 3.8; 4.2; 10.7;

1 Sam 12.9 32.31: 1 Sam 2.2; Dan 2.47

32 Se pe di uva i bin di Sodoma,
i sai na orta di Gomora.
Se uvas inci ku venenu;
se kacu i malgos.

33 Se biñu i suma venenu
di kobra ku ta mata.

34 “N tene e kusas tudu rakadadu,
ficadu na ña armazen.

35 Vingansa i di mi;
i ami ku na torna.
Tempu na ciga ku se pe na lalu;
dia di se disgrasa sta pertu;
kusas ku na bin riba delis
na ciga kinti-kinti.”

36 SIÑOR na fasi justisa pa si pobu,
i na ten pena di si servus
ora ki oja kuma
e ka ten ja mas puder,
nin i ka sobra katibu nin libri.

37 I na punta: “Nunde ku
se deusis sta nel,
ki roca ke fiansasaba nel,

38 ki deusis ku ta kumeba
gurdura di se sakrifisius,
e bibi biñu di se ofertas
di bibida?
Pa e lanta e juda bos,
pa bo pudi tene kau di sukundi!

39 “Bo oja kuma i ami,
ami propi ku sedu Deus.
I ka ten utru deus fora di mi.
N ta mata, N ta da vida;
N ta laña, N ta kura;
i ka ten algin ku pudi kapli
di ña mon.

40 N na yalsa mon pa seu,
N fala: Suma
ku N bibu pa sempri,

41 ora ku N mola ña spada
ku ta lampra,
N pegal na mon pa julga,
N na torna vingansa
pa ña inimigus;
tambi N na paga kilis
ku ten odiu di mi.

42 Ña spada na kume karni;
N na caminti ña flešas ku sangi,
sangi di mortus ku katibus,
ku di šefis di inimigus.”

43 Abos nasons, bo kontenti
juntu ku si pobu,
pabia i na vinga sangi
di si servus;
i na torna vingansa
pa si inimigus,
i na purda si pobu ku se tera.

44 Moisés ku Josué, fiju di Nun, e
ripiti tudu palabras de kantiga pa
pobu pudi obi.

Moisés da ordis di kabantada

45 Oca ku Moisés kaba papia tu-
du e palabras pa tudu Israel, ⁴⁶i fala
elis: “Tudu e palabra ku N diklara
bos aos, bo pul na bo sintidu, bo nsi-
na bo fijus el, pa e pudi pui sintidu, e
pratika tudu palabras de lei. ⁴⁷E nsi-
namentu i ka sedu son palabra pa
bos, ma i el ki bo vida. Si bo obdisil,

32.32: Kap 29.18; Is 5.2,4; Jer 2.21; Mis 4.6

32.33: Jo 20.14-16; Sal 58.4; 140.3; Rom 3.13

32.34: Apok 20.12 31.35: Sir 19.18; Naun 1.2

32.36: Šef 2.18; 10.16; Sal 135.14; Jer 31.20

32.37: Jer 2.28 32.39: Kap 4.35; 1 Sam 2.6; 2 Sam 7.22;
22.32; 2 Re 5.7; Sal 68.20; Is 41.4; 43.13; 48.12; Os 6.1;
Apok 1.17-18 32.40: Kum 14.22; Sai 6.8; Num 14.28;

Dan 12.7; Apok 10.5-6 32.41: Kap 5.9; Sal 7.12; Is 1.24;
27.1; Ez 21.9-16 32.43: Rom 15.10; Apok 6.10;

19.2 32.46: Kap 6.6-7; 11.18-19; Ez 40.4

32.47: Kap 4.40; 30.20; Rom 10.5

bo na tarda manga di anu na tera ku bo na kamba Jordon pa bai tene.”

Ordi pa Moisés subi na monti

⁴⁸Na ki mesmu dia SIÑOR papia ku Moisés, i falal: ⁴⁹“Bai pa montañas di Abarin, na tera di Moab, filadu ku Jerikó, bu subi riba di monti Nebu, bu jubi tera di Kanaan, ku N na da fijus di Israel pa e yarda. ⁵⁰Bu na muri na ki monti ku bu na subi nel, bu na juntadu ku bu papes, suma ku bu ermon Aron muri na monti di Or, i juntadu ku si papes. ⁵¹Es i pabia abos dus bo peka kontra mi na metadi di fijus di Israel, lungu di yagu di Meribá na Kades, na lala di Zin, pabia bo ka mostra ña santidadi na se metadi. ⁵²Pa kila, bu na oja tera son di lunju, ma bu ka na yentra la, ku sedu ki tera ku N na da fijus di Israel.”

Moisés bensua pobu

33 ¹Es i benson ku Moisés, omi di Deus, diklara riba di fijus di Israel antis di si mortu.

² SIÑOR bin di Sinai; di Seir i lanta riba delis suma sol, i lampra desdi monti Paran. I bin ku des mil anju; na si direita i tenba fugu ku na lampraba.

³ Na bardadi SIÑOR ama si pobu; tudu kilis ku sedu di sil e sta na si mon;

e sinta lungu di si pe pa risibi nsinamentu di si palabra,

⁴ ki lei ku Moisés da pa juntamentu di Jakó suma yardansa.

⁵ I seduba rei na Jesurun oca ku sêfis di pobu junta ku jorsons di Israel.

⁶ Moisés fala aserka di jorson di Ruben:

“Ruben pa i vivi, i ka muri; pa si omis ciu.”

⁷ Es i kil ki fala aserka di Judá:

“O SIÑOR, obi vos di Judá, bu juntal ku si pobu. El ku si mon i na difindi si kabesa; sedu si Judadur kontra si inimigus.”

⁸ I fala di Levi:

“Abo, SIÑOR, bu Tumin ku bu Urin e sedu pa bu amadus, kilis ku bu proba na Masá, ku sedu Meribá, ki kau di jus.

⁹ E fala di se pape ku se mame: ‘No ka kungsi elis.’

E ka rikuñisi se ermons, nin e ka liga ku se fijus, ma e obdisi bu palabra, e guarda bu kontratu.

¹⁰ E nsina bu regras ku bu leis pa Jakó, ku sedu Israel; e kema nsensu bu danti, e kema oferta riba di bu altar.

¹¹ O SIÑOR, buri elis forsa, pa e kontentau ku tarbaju ke ta fasi. Kaba ku kilis ku lanta kontra elis,

32.49: Kap 34.1; Num 27.12-13 **32.50:** Num 20.24-29

32.51: Sai 17.7 **33.1:** Kum 49.1,28 **33.5:** Kap 32.15

33.6: Kum 49.3 **33.8:** Sai 28.30 **33.8:** Sai 17.7

33.9: Sai 32.25-29; Sir 10.6; 21.11; Mal 2.5-7

33.10: Kap 24.8; Sir 10.11 **33.10:** Sir 16.13;

1 Sam 2.28 **33.10:** Sir 1

- ku ten odiu delis,
pa ka e lanta nunka mas.”
- 12** I fala di Benjamin:
“Kil ku SIÑOR ama
i na mora suguru ku el;
SIÑOR na guardal tudu dia.
El i na diskansa na si ombra.”
- 13** I fala di José:
“Pa SIÑOR bensusa
si con ku bon cuba di seu,
ku serenu, ku fontis di yagu,
14 ku frutas mas bonitu kusidu
ku kalur di sol,
ku prudutus di balur,
di kada mis,
15 ku kusas mas bon
di montañas antigu,
ku di montis ku na fika
pa sempri,
16 ku kusas mas minjor di tera
ku tudu si rikesa,
ku fabur di kil ku staba na
arvurisiñu ku na yardiba;
pa e benson tudu bin riba
di kabesa di José,
riba di testa di kil ku
separadu ^a di si ermons.
17 El i tene gloria suma purmeru
fiju macu di baka;
si cifris i suma di turu brabu.
Ku elis i na fidi nasons,
mesmu te na parti
mas lunju di mundu.
Asin ku des mil di Efrain
ku milyaris
di Manasés na sedu.”
- 18** I fala di Zebulon:
“Na bu saidas,
ba ta kontenti, Zebulon.
Abo, Isakar, fika kontenti
na bu tendas.
- 19** Elis e na kumbida
stranjerus pa monti;
la e na pursenta sakrifisius
di bardadi,
pabia e na goza di manga
di kumida di mar;
e na tene rikesa
sukundidu na reia.”
- 20** I fala di Gad:
“Kil ku aumenta terenu
di Gad i bensusadu.
Gad mora la suma lion
ku ta kebra mon o kabesa.
21 I kuji minjor pa si kabesa.
pabia parti di šef
i guardadu pa el.
Oca ku šefis di pobu junta,
i fasi kil ki sertu
dianti di SIÑOR,
i obdisi si ordis pa Israel.”
- 22** I fala di Dan:
“Dan i fiju di lion
ku na salta di tera di Basan.”
- 23** I fala di Naftali:
“Naftali oja fabur ciu,
i farta ku benson di SIÑOR.
I na yarda tera
te na mar di Galileia,
i pasa un bokadu pa sul.”
- 24** I fala di Aser:
“Aser i fiju mas sortiadu;
pa i sedu kil ku oja mas fabur
na metadi di si ermons,
pa i laba si pe na azeiti.

33.12: Sal 91.4 **33.13:** Kum 49.25-26

33.16: Sai 3.2-4; Mar 12.26; At 7.30-35

33.16: Kum 37.28,36; 43.32; 45.9-11

^a **33.16** ku separadu o ku seduba šef na metadi

33.17: Kum 48.17-20 **33.18:** Kum 49.13-15

33.20: Kum 49.19; 1 Kron 12.8,14

33.21: Num 32.1-5,34-38 **33.22:** Kum 49.16-17;

Jos 19.40-48 **33.23:** Kum 49.21; Jos 19.32-39

33.24: Kum 49.20; Jo 29.6

- ²⁵ Bu portons na tene trinkus
di feru ku bronzi;
bu forsa na ciga pa bu dias.
- ²⁶ “O Jesurun, i ka ten utru
algin suma Deus!
I ta yanda montadu riba
di seu pa judau;
na si gloria i ta yanda
suma rei
riba di nuvens mas altu.
- ²⁷ Deus ku ka ten kumsada
nin kabantada
i bu moransa suguru;
si brasus iternu
sta bas di bo.
I ta serka bu inimigu
bu dianti,
i fala: ‘Kaba ku el!’
- ²⁸ Israel na mora suguru, el son;
jorson di Jakó na mora na tera
di miju ku biñu nobu,
nunde ku seu ta pinga serenu.
- ²⁹ O Israel, abo i sortiadu!
Kin ku sedu suma bo,
un pobu ku SIÑOR salba?
El i bu tajadera
ku ta sakurau,
tambi i bu spada gloriosu.
Pa kila bu inimigus
na fika bas di bo;
bu na masa elis.”

33.25: Kap 8.9 **33.26:** Kap 32.15; Sai 8.10; 15.11;
Sal 18.10; 68.4,33-34; 104.3; Is 40.18; 43.11-13;
Jer 10.6; Ab 3.8 **33.27:** Sal 27.5; 90.1-2; 91.1-2,9
33.28: Kap 8.7-8; Kum 27.28; Num 23.9; Jer 23.6
33.29: Sal 115.9-11 **34.1:** Kap 3.27; 32.49
34.2: Kap 11.24 **34.3:** Kum 14.2; Šef 1.16; 3.13;
2 Kron 28.15 **34.4:** Kum 12.7 **34.5:** Kap 31.14
34.6: Jud 9 **34.7:** Kap 31.2 **34.8:** Kum 50.3,10;
Num 20.29 **34.9:** Num 27.18-23; Jos 1.16-18; Is 11.2
34.10: Kap 5.4-5; 18.15-18; Sai 33.11
34.12: Kap 4.34; Sai 4.2-9,21,29-30; 14.21,27

Mortu di Moisés

34 ¹ Moisés sai na kau rasu di
Moab, i bai pa monti Nebu,
i subi na ponta mas altu di Pisga,
filadu ku Jerikó. SIÑOR mostral
tudu tera desdi Jilead te na Dan,
² tudu Naftali, tera di Efrain ku di
Manasés, tudu con di Judá te na
Mar Mediteraneu, ³ ladu di sul ku
kau rasu, kobon di Jerikó, prasa di
palmeras, te na Zoar. ⁴ SIÑOR falal:
“Kila i tera ku N purmiti Abraon,
Isak ku Jakó ku juramentu, oca ku
N fala elis kuma N na dal pa se jor-
son. N na mostrau el pa bu ojal ku
bu uju, ma bu ka na kamba pa la.”

⁵ Asin Moisés, servu di SIÑOR,
muri la na tera di Moab, konformi
kil ku SIÑOR fala. ⁶ Deus nteral na
tera di Moab, na kobon dianti di
Bet-Peor; te aos ningin ka sibi kau
sertu ki nteradu nel. ⁷ Moisés muri
ku sentu i vinti anu, ma nin si uju ka
sukuru, nin i ka pirdi si forsa. ⁸ Fijus
di Israel coral trinta dia na kau rasu
di Moab, tok e kompleta dias di cur.

⁹ Josué, fiju di Nun, staba incidu ku
spiritu di jiresa, pabia Moisés puiba
mon riba del. Asin fijus di Israel ob-
disil, e fasi suma ku SIÑOR manda
Moisés.

¹⁰ Nunka mas anunsiadur ka lan-
ta na Israel suma Moisés, ku SIÑOR
kunsi uju ku uju, ¹¹ ku fasi tudu ki
sinal ku milagris ku SIÑOR man-
dal pa i fasi na tera di Ejitu, kontra
Faraó ku tudu si šefis ku tudu si te-
ra. ¹² I ka ten utru anunsiadur ku
tenba puder pa fasi kusas meduñu
suma kilis ku Moisés fasi dianti di
uju di tudu Israel.